

BOEM@

LIVE LITERATURE

Iulie 2009 (Anul I) Nr. 5 - 32 pagini

BOEMA

Live Literature

Iulie 2009 (Anul I) Nr. 5 - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Cenaclul literar «Noduri și Semne»

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

5

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Ion Zimbru
Redactor șef adjunct: Ion Avram, Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Dimitrie Lupu, Carmen Racoviță,
Viorel Ștefănescu, A. G. Secară, Cristina
Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal

Grafică: Marian Alexandru

Tehnoredactare: Mădălina Gruia

Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban -
București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
inforapart@yahoo.com

Telefon: **0236 411190, 0745 324472**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc
Cristal, Sc. 2, Ap. 4, Galați, 800010

În numele libertății absolute de exprimare, autorii
răspund în mod direct de conținutul materialelor
publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Paul Blaj (p.9), Dana Potorac (p.15), Adam Petre
(p.21), Marina Popescu (p.31), Poeme selectate de pe cenaclul
online „Noduri și Semne”

Proză: Ion Avram – Fragment din romanul „De ce zâmbește
Sara” (p.12), Nicoleta Onofrei – Momente (p.14), Petre Rău –
Laboratoarele morții, fragment din romanul „Mogoșoaia –
istoria unei tragedii” (p.16), Radu Vartolomei – Brunswikerul
negru (p.23), Martha Crișean – Masca lumii, Vis... de copil
mare (Debut) (p.25) Dimitrie Lupu – Lolelia (p.26), Cosmin
Rădoi – Adio, Jaruška (p.30)

Teatru: Georgiana Stan – Primăvară scăldată în poezie (p.24)

Opinii: Maria Timuc – Psihologia Sinelui (p.6), Marieta
Găurean – Cartea, prieten sau dușman? (p.20)

Cronică de carte: Petre Rău – Înțeleapta lume a necuvintelor
(p.10), Titi Damian - “Tăcutele iubiri” de Nicolae Peneș (p.22)

Eveniment: Letiția Buruiană – Festivalul Național al Cărții –
Axis Libri (p.3)

Arta cibernetică: Apollo – CyberPoems (p.19)

Cronica de cenaclu: Cronici Cenaclul “Noduri și Semne”,
iulie, 2009 (p.33)

Grafică:

Coperta I: Octavio Campo – *Extasis de los lirios*

Coperta a III-a: Din activitatea cenaclul “Noduri și Semne”

Coperta a IV-a: Picasso – *Arlecchino*

Interior: Carmen Racoviță

www.boema.inforapart.ro

Letiția BURUIANĂ

Festivalul Național al Cărții AXIS LIBRI Galați, Ediția I, 27-30 iunie

Dunărea - Fluviu al vieții și al cunoașterii

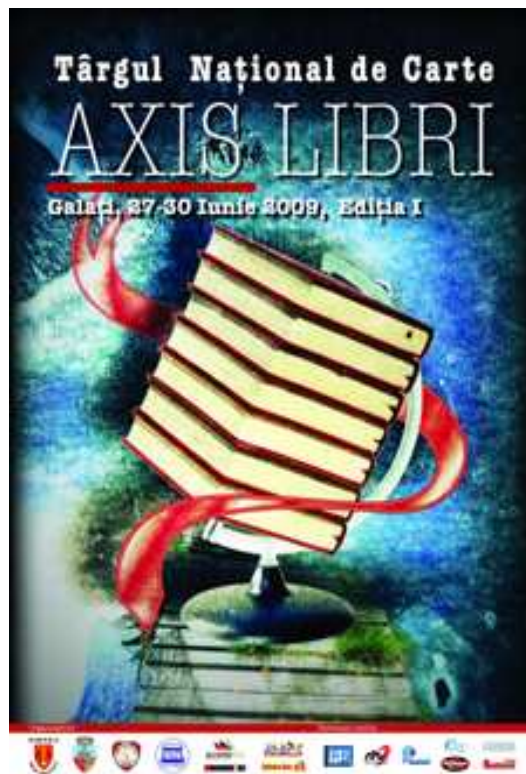
Deoarece gălățenii își doreau de mult un târg național de carte, Biblioteca "V.A. Urechia" a materializat șirul unei frumoase serii de manifestări dedicate cărții și celor care o prețuiesc, organizând în preajma sărbătorii Zilei Dunării¹ (29 iunie) și a învățătorilor lumii, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, astfel de eveniment cultural, care a mobilizat către orașul de la Dunăre un număr mare de editori, scriitori, difuzori și oameni de cultură din toată țara.

Desfășurat pe o perioadă de patru zile Festivalul a înmănunchat într-o rețetă testată anterior și de colaboratorii principali: *Asociația Difuzorilor și Editorilor - Patronat al Cărții*, editurile *Vox*, *Accente Noi* și *Eikon*, diferite tipuri de manifestări care au avut drept obiective *relansarea lecturii, atragerea către carte și lectură a unui număr cât mai mare de oameni, schimbarea percepției despre carte și actul de cultură, încurajarea comunicării dintre autori și cititori, precum și marcarea unor evenimente culturale importante*. Principalii susținătorii locali, care au contribuit substanțial la asigurarea condițiilor optime pentru buna desfășurare au fost Consiliul Județean, Consiliul Local, Primăria și Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

¹ *Ziua Dunării* a fost sărbătorită pentru prima dată începând cu anul 2004, la propunerea reprezentanților țărilor dunărene, sub conducerea Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea și susținută financiar prin Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP) și Facilitatea Globală de Mediu (GEF) în cadrul "Proiectului Regional pentru Dunăre". Obiectivul principal al sărbătorii este să atragă atenția întregii lumi prin multiple activități independente, conectate între ele, pe plan local, național, pe bazine hidrografice, și regional în întregul bazin hidrografic al Dunării. Ziua Dunării reprezintă aniversarea semnării Convenției cu privire la Protecția Fluviului Dunărea la Sofia, în 29 iunie 1994.

Printre evenimente cuprinse în cadrul Festivalului menționăm: târgul propriu-zis de carte, asigurat prin amplasarea în zona mai sus pomenită a unui număr de 25 de căsuțe din lemn, un bogat program de lansări și prezentări de cărți și reviste, desfășurat zilnic între orele 10-17, concerte, teatru de păpuși, muzică de fanfară, muzică modernă, o tombolă și festivitatea de premiere a unui concurs de creație literară pentru copii.

Vizitatorii au avut rara ocazie de a-și procura volume apărute sub îngrijirea a 70 de edituri din București, Iași și din celelalte mari centre culturale ale țării. Au fost expuse peste 3.000 de volume, pentru care s-au practicat reduceri de la 10% până la 60%. Punctul de maximă concentrare al Festivalului a fost lansarea volumului "Scrisori către fiul meu", de Gabriel Liiceanu, tipărit de Editura Humanitas, care a fost lansat luni, 29 iunie, ora 17, chiar de *Ziua Dunării*.

(continuare în pag. 4)

Axis Libri - un concurs, o revistă, un festival, o nouă emblemă culturală a Galațiului

Prin asocierea lecturii cu sărbătoarea creștină a învățării și cu parfumul acvatic al Zilei Dunării, idee potențată de și de alegerea locului de desfășurare (zona pietonală a străzii Domnești, dintre blocurile P, care duce către Faleză) sperăm ca acest Festival să capete o amprentă distinctă în memoria gălățenilor și a oaspeților. Totodată, atribuirea titlului Revistei *Axis Libri* festivalului conține în subsidiar ideea că Biblioteca "V.A. Urechia" reprezintă un puternic promotor al culturii scrise la Dunărea de Jos.

Concursul de creație literară pentru copii și adolescenți, care a fost lansat în cadrul Zilelor Cărții pentru Copii, a avut două secțiuni tematice, la alegere: *Dunărea - cale de apă* și *Galați - orașul inimii mele*. S-au acordat premii ale juriului, ale revistelor literare gălățene și un premiu al A.D.E.P.C. pe două categorii de vârstă: 8-14 ani și 15-18 ani. Membrii juriului au fost Florina Zaharia, Letiția Buruiiană, Gheorghe Lateș, Sterian Vicol, Corneliu Antoniu și Victor Cilincă, iar președinta a fost Lucia Ovezea.

Marele premiu a fost adjudecat de Oana Lorelei Lungu de la Colegiul Național A.I.Cuza la categoria 8-14 ani și Elena Jitca de la Colegiul Național M. Kogălniceanu la categoria 15-18. Au mai obținut premii următorii participanți: Diana Boșneagă de la Colegiul Național V. Alecsandri și Roxana Mihaela Cristea de la Colegiul Național V. Alecsandri pentru talent, Iulia Alexandra Grecu de la Colegiul Național V. Alecsandri și Beatrice Caitas de la Colegiul Național A.I.Cuza pentru stil, Ioana Staicu de la Școala nr. 28 Mihai Eminescu și Arabela Nedelcu de la Colegiul Național V. Alecsandri pentru originalitate. Revistele gălățene care au avut reprezentanți în echipa de jurizare au oferit câte un premiu cu promisiunea de a publica textele în paginile proprii: Georgiana Arhip, Colegiul Național V. Alecsandri și George Netu, Colegiul Național V. Alecsandri – Premiul Revistei *Antares*, Alexandru Crăciun, Școala nr. 28 Mihai Eminescu și Maria-Andrada Popa, Colegiul Național A.I.Cuza –

Premiul Revistei *Porto-Franco*, Liana Dinică, Colegiul Național V. Alecsandri și Alina Bocăneală, Școala nr. 28 Mihai Eminescu – Premiul Revistei *Dunărea de Jos*, Ana Maria Barbu, Colegiul Național V. Alecsandri și Ioana Alexandra Istrățescu, Colegiul Național M. Kogălniceanu – Premiul Revistei *Axis Libri*. Un premiu special al ADPEC a fost acordat *Bristenei Mantu*, Colegiul Național V. Alecsandri.

Premiile s-au acordat în cărți și diplome. De asemenea, au câștigat premii în cărți, puse la dispoziție de organizatori și unele dintre editurile participante, participanții la Tombola Festivalului în urma extragerii din 30 iunie, ora 18,45, astfel: Premiul I (cărți în valoare de 304 lei): Porfiriu Cristian, Premiul al II-lea (cărți în valoare de 206 lei): Jereghie Andrea, Premiul al III-lea (cărți în valoare de 119 lei): Drăghici Janeta, premii speciale: un set de DVD-uri *Discovery Sound and image* (în valoare de 100 lei) – Râpă Minodora și un set de 10 CD-Rom-uri din colecția *Jurnalului Național* (în val. de 50 lei) – Sava Sorin-Costinel.

Un regal al lansărilor de carte

Fiecare zi de târg a însemnat și un bun prilej pentru gălățeni de a face cunoștință cu o parte din autorii și editorii cărților recent apărute, un rol important în derularea programului avându-l colaboratorii Lucia Ovezea (A.D.E.P.C.) și Valentin Ajder (Eikon). Zilnic au poposit în Galați personalități precum Ion Hangiu, autorul dicționarului *Presa românească de la începuturi până în prezent*, însoțit de editorul Lucian Pricop, Cassian Maria Spiridon (Convorbiri Literare) și Valeriu Stancu (Cronica, Triunghiuri cu pupila albastră), Aura Christi (Rainer Maria Rilke, Casa din întuneric, Ideea Europeană), Daniela și Ion Tomescu (Editura Libra), Dan Anghelescu (și atunci ar fi trebuit să vorbesc), Mihail Gălățanu, Valeriu Stoica (Câmpiile verticale), Valentin Ajder (Eikon), Daniel Dincă (Câinele om), Maria Cristea Șoimu (Rețete bătrânești, Rețete de post și Sărbători creștine), Carmen Mușat-Coman (cu traducerile Amitei Bhowe), Mirela Burhuc (Ed. All) ș.a.

(continuare în pag. 5)

O participare activă au avut-o scriitorii și editurile gălățene. Au fost prezenți cu volume în standuri și prezentări de carte pe podium Corneliu Antoniu (Antares), Mircea și Geta Ionescu (Pax Aura Mundi), Theodor Parapiru (Senior), Florina Zaharia (Dunărea de Jos), Viorel Dinescu (Taina care mă apără, de Grigore Vieru), Sterian Vicol, Violeta Ionescu (Phoebus), Victor Cilincă, Paul Sân-Petru (Alchimia muzelor), Petre Rău (InfoRapArt), Mihai Dan Benedict, Adina Țușnea, Speranța Miron ș.a.

Evenimentul care a atras cea mai mare afleună de public a fost lansarea volumului "Scrisori către fiul meu", de Gabriel Liiceanu. Sosit la Galați împreună cu Ioana Pârvulescu, cunoscutul filosof a făcut un tur începând cu Librăria Humanitas, Biblioteca "V.A. Urechia" și încheind cu o vizită la Târg, pe care l-a apreciat în mod deosebit. Sala *Mihai Eminescu* a Bibliotecii, unde a avut loc lansarea, s-a dovedit a fi neîncăpătoare iar apetitul de dialog al participanților a cote înalte.

Cele patru zile de lansări s-au bucurat de momente muzicale asigurate de Fanfara Centrului Cultural Dunărea de Jos și Ansamblul Doina Covurluiului. După-amiaza zilei de duminică, 28 iunie, Cvartetul studenților ieșeni *Giocoso* a încântat publicul cu un recital de muzică clasică, iar Teatrul de Păpuși Gulliver a oferit un minunat spectacol celor mici (*Scufița Roșie*). Tinerii membri ai grupului *Divertiment* (elevi ai Liceului de artă Dimitrie Cuclîn, conduși de prof. Tudor Buciuman) au încântat auditoriul cu ritmuri de muzică ușoară și gospel.

Bilanțul Târgului la sfârșit de Cireșar; adolescenți cititori de literatură română contemporană mai valoroși decât 100.000 de exemplare vândute

Cifrele oferite presei de către directorul Bibliotecii "V.A Urechia" ne oferă perspectiva unui real succes, în ciuda unor momente ploioase: 14-15.000 de vizitatori, 5.000 de cumpărători, peste 20.000 de volume achiziționate de către vizitatori și de instituții, vânzări în valoare de 50-60.000 de euro.

Numărul editurilor care au fost prezente s-a ridicat la cca. 70, dintre acestea menționăm: Humanitas, Jurnalul Național, Ideea Europeană, All, Coresi, Timpul, Cronica, Editura Presa Universitară Clujeană, Tritonic, Comunicare.ro, Univers, Libra, Cununi de stele, Paralela 45, Institutul European, Niculescu, Coresi, Editura Didactică și Pedagogică, Ametist 92, Tracus Arte, Senior, Accente Noi, Eikon, Vox etc. N-au lipsit nici editurile gălățene Pax Aura Mundi, Fundația Culturală Antares, InfoRapArt, Centrul Cultural Dunărea de Jos, Sinteze, Olimpicas.

Succesul Festivalului a fost reflectat pozitiv ("un cadou cultural pentru gălățeni") atât în mass-media locală tradițională, dar și pe blogurile și forumurile gălățene sau siturile comunităților românești din Germania (Agero Stuttgart) sau Spania (Nouhorizont). Reținem din impresiile unei tinere editoarea următoarea mărturisire postată pe blogul personal¹: *Vreau să-mi păstrez mereu stânjeneala de a acorda un autograf și vreau să rețin, pentru totdeauna, aceste 15 chipuri care, la Festivalul de la Galați, mi-au oferit, oficial, statutul de scriitor. Dar în mod special vreau să rețin chipurile Oanei, al lui Andrei și iar Andrei, pentru că sunt chipuri ale unor adolescenți care, din banii lor de alocație, au cumpărat cartea unui autor român necunoscut - Cum s-a făcut de-am rămas față bătrână. Și asta, pentru mine, face cât 100.000 de exemplare vândute.*

Maria TIMUC

Psihologia Sinelui

Despre schimbare, experiență, plăcere, întâmplare semnificativă, lipsă de semnificație, percepție și energie

Ce este schimbarea în existența noastră? Ce se schimbă, când se schimbă ceva în viața noastră? Ce se schimbă atunci când ne îndrăgostim, ce se schimbă atunci când nu mai suntem îndrăgostiți, ce se schimbă când vine un copil pe lume și ce se schimbă când cunoaștem un om și ne apropiem de el? Ce se schimbă când devenim adolescenți, apoi tineri, apoi adulți sau bătrâni? Ce se schimbă când vine la noi în vizită un prieten și ce este diferit, schimbat când ne vizitează polițistul sau omul care încasează factura de curent electric? Ce este - oare - atât de diferit în viețile noastre, ce anume face ca viața să fie atât de diferită, să pară mereu nouă și chiar să apară în interiorul nostru dorința de "nou". De ce ne plictisește la același partener de sex, de ce obișnuința nu face ca și sexualitatea să devină un program, de ce simțim dragoste azi, respingere mâine, drăgălășenie azi și ură mâine? Ce anume se schimbă, cine este acela care schimbă viețile noastre, ce este acea putere care aduce schimbare, în timp ce noi visăm la stabilitate...?

O momeală numită... "Plăcere"

Și, în vreme ce visăm stabilitate, ne trezim singuri cuprinși de nevoia de schimbare... De nevoia de ... PLĂCERE. Simțim plăcere când avem o casă nouă sau o sărbătoare de familie. Uneori simțim neplăcere în ambele ipostaze. Ceea ce-i aduce plăcere unuia, nu-i aduce altuia. Și acest mod diferit de a percepe același lucru schimbă ceva; ne schimbă pe noi înșine. Tot ce ni se întâmplă este și tot ce se schimbă și... ne schimbă. Tot ce ne schimbă viețile și tot ce face să trăim forme atât de diverse ale realității.

Sexualitatea creează plăcere în anumite contexte, pentru ca în altele să creeze neplăcere. Sau durere. Sau frică. Sau ură. Sau gelozie. Sau iubire. Tot ce ni se întâmplă este tot ce ne schimbă. Iar ceea ce ne schimbă formează... povestea vieții noastre. Nu suntem conștienți, încă, de profunda noastră nevoie de schimbare, de această "cursă de șoareci" în care suntem momiți prin... PLĂCERE. Prin Fericire.

Plăcerea, începând de la plăcerea sexuală și terminând cu plăcerea izvorâtă din realizările noastre mărețe, din întâlnirile pe care le avem zi de zi, din micile succese ale vieții, este momeala pentru schimbare. Plăcerea este o momeală uriașă, prin care suntem atrași magnetic spre schimbare. Acolo unde apare o speranță de plăcere, de fericire, de iubire, de bucurie, de bine, apare și momeala... Povestea "plăcerii" în viețile noastre seamănă izbitor cu povestea plăcerii sexuale. Din dogoarea unei mari iubiri umane se face cenușă într-o zi și toate suferințele posibile sunt trăite – ulterior – prin momeala iubirii omenești! Iubirea omenească durează între doi și cinci ani – spun cercetătorii și asta cu puțin noroc? Ce se schimbă și de ce se schimbă? Cum se poate ca tocmai "iubirea", această măreață fortăreață a sufletului omenesc, această râvnită și minunată formă de exprimare a sufletului, să ne momească, să ne atragă într-o cursă din care putem extrage tone de suferință?

Vedem - așadar - că durerea se ivește din plăcere și ura din dragoste! Asta o știm... pe pielea noastră. Dar, cum de atâtea mii de ani oamenii nu au zărit momeala, cursa, cum de iubirea omenească și cele mai minunate vise ale omului l-au chemat spre coșmar mereu și mereu, iar el a spus: "Vin îndată! Dacă urmează să fiu fericit, atunci merită riscul...". Ah... Și omul nici măcar nu are timp sau nu se mai gândește la vreun risc. Mai degrabă, întotdeauna el se crede un câștigător, un fericit. O stare stranie de inconștientă îl prinde în mrejele ei și acel ceva plăcut îl atrage, îl fascinează, îl schimbă complet, îi transformă toate simțurile, toată capacitatea de percepție și de discernământ. Și aici nu-i vorba doar despre dragoste. Același imbold fantastic a simțit inventatorul celor mai toxice substanțe pe care le-a creat omenirea. Același fascinație, atracție fantastică a simțit Einstein, precum și cei care au inventat apoi bomba atomică! Nu-i curios faptul că descoperirile strălucite ale omenirii au ajuns și baza invențiilor mortale? Ce înseamnă aceasta? Cum este posibil așa ceva?

Nu este – oare – vorba despre a vedea aceeași energie, capabilă să ia toate formele posibile, să devină orice, dar ceva... mereu diferit? Ceva se schimbă când apare o formă nouă. Ce se schimbă? Se schimbă iubirea în sine sau cei care-o percep? Se schimbă vreodată ecuația $e=mc^2$? Nu... Atunci, ce s-a schimbat chiar aici, sub nasul nostru, în lumea fizică? Încă nu vorbim despre o lume a energiei, ci despre realitatea fizică. S-a schimbat ecuația lui Einstein? Nu, s-a schimbat percepția asupra ecuației. Schimbându-se percepția, s-au născut noi teorii, noi invenții. Teoria lui Einstein a luat atâtea forme, câți oameni au perceput-o. Câți au fost atrași spre ea, prin momeala eternă pe care Dumnezeu, Viața însăși ne-a întins-o pentru a experimenta, a schimba. Plăcerea... este momeala Vieții. Plăcerea este Momeală Divină! Prinși în caruselul ei, alunecăm către experiențe, care devin ceea ce percepem că sunt... Aceeași energie se deghizează în miliarde de forme, pentru a ne oferi experiențe diferite...

(continuare în pag. 7)

Experiența imediată - lingvistica divină

Dar, oare, ce sunt experiențele? Sunt ele cele care ne descriu realitatea așa cum o vedem, cum suntem obișnuiți s-o descriem? Care este "ESENȚA" unei experiențe? Ce ne-am obișnuit să observăm înăuntrul experiențelor noastre și ce ar vrea experiențele să observăm, de fapt? Vor experiențele ceva de la noi? Pot experiențele să fie un fel de cereri exprese pentru noi? Pare că da... Pare că formele pe care le experimentăm și care compun întâmplările, realitatea de zi cu zi, întâlnirile, fiecare moment al existenței, de la cel mai simplu - precum acela de a ține o floare în mână și până la unul foarte complex, precum acela în care zburăm spre Cosmos - sunt experiențe, în interiorul cărora se ascund "cereri exprese și urgente"... Putem să nu le spunem cereri, cât... sesizări. Atenționări. Experiențele sunt un soi de lingvistică "divină". O experiență - prin ea însăși - ne vorbește tranșant, direct și fără nici o abatere de la regulile cele mai înalte ale universului...

Uneori ne întâlnim – zicem, întâmplător, cu o persoană pe care n-am văzut-o de mult timp. La un colț de bloc sau pe un peron de tren. Schimbăm câteva cuvinte banale și ne despărțim. Poate nu ne mai întâlnim 20 de ani sau niciodată cu această persoană. Atunci, ce sens a avut întâlnirea? A fost – spun susținătorii hazardului – un rezultat al combinațiilor probabile de întâlniri ne semnificative pe care un om le are în viața sa, o combinație pe care orice matematician o poate socoti în doi timpi și trei mișcări... De fapt, întâmplarea a fost - înainte de orice – o experiență. Înainte de a stabili dacă există sau nu întâmplare, combinații haotice de întâlniri și combinații "nestabilite" de ceva anume care formează viețile noastre sau poveștile vieților noastre, avem nevoie să înțelegem faptul că orice este, este o... experiență. **Cum observăm continuu, o experiență este "forma modificată a aceleiași energii"...** Privind din acest unghi, ceea ce am considerat întotdeauna a fi lipsit de sens, precum întâlnirea de pe peron sau o altă poveste de viață care începe și se termină aparent fără sens (de exemplu, o aventură sau încercarea de a avea o aventură), devine "forma diferită de manifestare a aceleiași energii"... Ceea ce avem de căutat acum este "sensul" unei întâlniri fără sens... sau al unei întâlniri căreia nu-i găsim sensul! Așadar, s-ar putea să fim obișnuiți să percepem întâlnirea în funcție de un set de criterii care să ne dezvăluie sensul - cum ar fi sincronicitatea sau Grația Divină, dar în această întâlnire lipsește orice fel de indiciu de acest fel. Și atunci, ce avem de făcut? Nimic special. Tocmai am trăit o experiență. Forma unei energii anume s-a preschimbat în întâlnirea de pe peron. Exact ca în povești, unde Făt Frumos se transformă într-o minge de aur sau într-un arici. Experiența numită "întâlnire pe peron" nu are semnificație decât într-un singur sens; "ce am simțit în timpul acestei întâlniri"? Ne-a surprins neplăcut felul în care arăta persoana întâlnită? Ne-am amintit de copilărie sau de o altă perioadă din viața noastră?

Ne-am simțit stingheri în fața acestei persoane? Ceea ce simțim, ce gândim, ceea ce ne emoționează într-o întâlnire, oricât de banală, de ne semnificativă ar fi nu este nimic altceva decât "expresia modificată, prezentată în alt ambalaj, a energiei noastre". Forma în care Sinele Divin ne transmite "ce-i cu noi, ce mai facem, în ce stadiu ne aflăm, ce mai avem de conștientizat sau de vindecat în sufletul nostru... Ceea ce se întâmplă în exterior are întotdeauna o semnificație interioară pentru noi. Chiar atunci când nu simțim lipsa semnificației, a sensului, deruta, or indiferența, ne aflăm în fața unei forme a energiei proprii; întâlnirea ne vorbește despre lipsa de semnificație în care credem, despre deruta și indiferența noastră. Ceea ce este schimbat în mod esențial întotdeauna în viețile noastre sunt formele (ființele și obiectele cu ajutorul cărora avem o experiență sau o nouă posibilitate de percepție). Ceea ce experimentăm - însă - în relația cu formele realității sunt întotdeauna "sentimente, emoții și gânduri". Ele compun energia noastră și prin ele noi avem experiența. Experiența însăși este sensul lucrurilor lipsite de sens, precum întâlnirea cu un câine, pe care stăpânul îl plimbă pe stradă tocmai atunci când și noi ne plimbăm pe aceeași stradă. Experiența este sensul înalt al simplului fapt de a sta înghesuit în autobuz lângă un om care miroase a transpirație sau lângă unul care își suflă nasul încontinuu!

Sensul unei întâlniri întâmplătoare pe o stradă din Paris

Experiența este sensul unei întâlniri "întâmplătoare" pe o stradă din Paris, în vreme ce locuiești în Londra și sensul simplei tale treceri zilnice pe lângă zici sau sute de necunoscuți. Avem nevoie să observăm că poveștile vieților noastre sunt cu mult mai mult presărate cu "experiențe aparent lipsite de sens", căci ele ne însoțesc aproape în tăcere, zi de zi. Mergem la cumpărături și ...suntem serviți de o vânzătoare azi, mâine de alta... Vânzătorii trec prin viețile noastre ca râurile fără sens și, totuși, noi avem trăiri subtile în aceste relații banale, zilnice. Noi găsim aici un rezervor extraordinar de semnificații și trăiri, care descriu "concepțiile noastre despre lume, viață, univers, necunoscuți, animale, plante, lucruri etc". Aici descoperim percepțiile noastre fundamentale despre frumos, despre urât, despre bine și rău, despre oamenii obișnuiți... Relația noastră cu stimulii, fie ei blocurile de locuit, mizeria sau ordinea orașelor, poluarea sau frumusețea vâfurilor muntoase, vremea ploioasă, or aceea însoțită descrie "experiența" care se petrece în interior. Programele care ne sabotează și ne creează poveștile de viață, dar care stau pitite în inconștient adesea, apar la lumina zilei sau la lumina conștiinței în această "relație cu întâlnirile, întâmplările și poveștile obișnuite, aparent lipsite de sens"...

Sensul lucrurilor lipsite de sens sau ne semnificative este acela de instrument de autocunoaștere

(continuare în pag. 8)

și autovindecare profundă. Experiențele obișnuite și ne semnificative sunt atât de dificil de observat din punct de vedere al semnificației lor profunde pentru că se află în imediata noastră apropiere, iar simplitatea lor ne determină să le ignorăm. Acesta este – poate – și efectul unui program colectiv de autohipnoză, care ne-a determinat să împărțim realitatea în realitate simplă și complexă, în realitate semnificativă și ne semnificativă, în realitate importantă sau lipsită de importanță. Filmele, romanele, toată arta și cultura lumii și-au canalizat atenția către complex, complicat și important, cu toate că tot ce este mai simplu face parte din complex și constituie complexul însuși. Tot ce pare neimportant este conținutul importantului, iar conștientizarea acestor semnificații ale ne semnificativului aruncă o lumină puternică asupra profunzimilor noastre. Urmărind felul în care percepem și interacționăm cu lucrurile, ființele și situațiile din imediata noastră apropiere nu facem decât să aruncăm o privire adâncă asupra a ceea ce șade ascuns în inconștient, dar ne crează – apoi – conștiința. Ceea ce este simplu, dar crează apoi complexitatea. Curios este faptul că această coborâre a noastră în simplitate, în experiența ne semnificativă nu este altceva decât o coborâre în abisurile noastre inconștiente. În acele dimensiuni ale energiei personale, prin intermediul căreia Spiritul ne arată pas cu pas modul în care ne creăm **conștiința omenească**. Tragedia constă în aceea că ignorăm simplitatea, experiențele ne semnificative, iar apoi în aceea că nu suntem conștienți de “ direcția în care să privim experiența”, ceea ce creează “inconștienta”. Noi privim doar către o dimensiune a “experienței” umane, în special către ceea ce face, simte sau trăiește “ALTUL”. Într-un fel, acest lucru este corect, dar umanitatea n-a izbutit să treacă, încă, la următoarea dimensiune a experienței, care ne ajută să ne cunoaștem profund și să accesăm un alt nivel al conștiinței de sine. Este corect să “reacționăm absolut natural” în relația noastră cu tot ce ni se întâmplă. De exemplu, dacă vedem un om dezbrăcat pe stradă și mintea noastră îl judecă instantaneu, acest lucru compune prima dimensiune a experienței. Dacă am pune 20 de oameni care să aibă experiența de a vedea un om dezbrăcat complet pe stradă, vom observa că unul se amuză copios, altul judecă, altul caută motivele de sănătate care ar fi determinat comportamentul omului, altul simte compasiune imediat și așa mai departe. Acest “concert” de emoții, gânduri și sentimente diferite compune experiențe extrem de diferite, în relația cu același stimul.

Numai experiența interioară... este adevărată și obiectivă!

De aceea experiența nu este atât exterioară, cât de ordin interior, este o problemă de percepție, prin intermediul căreia intrăm automat în relație cu obișnuințele noastre, cu programele profunde, care ni

se revelează prin experiența însăși. **Noi, oamenii, încă ne aflăm la nivelul “primei dimensiuni a experienței”**, încă nu am depășit acest nivel, cu toate miile de ani de evoluție care ne stau în călcă. El nu este greșit sau corect, el nu este bun sau rău; acest lucru trebuie să fie foarte limpede. Este doar expresia naturală a unei dimensiuni a “experienței” și atât. Ceea ce avem de făcut acum este evoluția noastră către cel de-al doilea nivel de experimentare a “experienței”! Acesta presupune **a ne direcționa atenția** către ceea ce trăim în relația cu un stimul (omul dezbrăcat pe stradă) și a deveni conștienți de faptul că experiența exterioară este instantaneu una interioară. Ceea ce simțim, gândim sau ne crează emoție este ceea ce s-a întâmplat în același timp în care “stimulul” era în afara noastră. **Diferența de percepție în relația diferiților oameni cu același stimul este dovada faptului că “experiența descrie ceva ce se află în interiorul nostru”**. Acest ceva formează memoria noastră, dar și un “program”, care generează același tip de reacție și comportament în relația cu alți stimuli. Acest ceva devine program prin repetiție și descrie atât credințele și convingerile noastre profunde, cât și starea noastră de conștiință, de care nu suntem întotdeauna conștienți. Acest al doilea nivel de evoluție spre care avem nevoie să ne orientăm cât mai curând posibil, atât din punct de vedere individual, cât și colectiv marchează un nivel excepțional de vindecare și cunoaștere de Sine. El ne dezvăluie în mod limpede și fără nici o abatere faptul că “realitatea materială, exterioară” se află în relație directă cu realitatea interioară, iar **informația memorată în trecut, repetată ne crează percepția**. Pentru ca percepția în relația cu orice ne înconjoară să ne furnizeze întotdeauna informații despre noi înșine. Ce simțim în mod profund, ce programe ne-am format, ce obiceiuri avem, cum ne-am obișnuit să gândim, or să simțim. Pasul evolutiv la acest nivel ne poate impulsiona în sensul de a nu reprima ceea ce gândim, simțim, or ne emoționează, cât spre a deveni conștienți de acestea, ceea ce înseamnă a deveni conștienți de “subiectivitatea” care înconjoară ceea ce numim “un eveniment în planul realității fizice. **Evenimentul din planul realității devine subiectiv, pentru ca experiența interioară să capete caracter de experiență obiectivă**. Evenimentul în planul realității este – la rândul său – obiectiv, atunci când este “trăit” de către cel care îl provoacă. Trăirea este adevărata stare de obiectivitate și nu felul în care o manifestăm în planul fizic. Experiența ne semnificativă este fundamentală pentru sănătatea noastră psihologică, pentru dimensiunea mentală, fizică, emoțională și spirituală a ființei umane. De felul în care este experiența la nivelul “ne semnificativ” al existenței noastre depind toate celelalte experiențe, chiar și claritatea, și capacitatea de a observa experiențele semnificative sau ceea ce Jung a numit sincronitate. Dacă experiența ne semnificativă pare ruptă din orice context, fragmentară, lipsită de sens, așezată în viețile noastre precum toate lucrurile obișnuite, în experiența sincronistică sesizăm existența “unei mâini nevăzute,

(continuare în pag. 29)

Paul BLAJ

de ce să nu știu

nimeni nu tremură la o iluzie în care burnița omoară
lumina stingheră

mă ridic noaptea și o văd
ștrangulând-o încet calm cu o cravată din piele

fereastra mea e făcută pentru un cascador, gândesc
și adorm la loc

(...)

de ce să iubim bisericile lustruite de genunchii
oamenilor simpli?
vremea e rece și tâmpla simte invidia asta interesant
de intelectual

porția mea de ceață urcă spre clopotniță cu furia unui
râs isteric
ca o zăpadă cenușie trecând inutilă în sicriul de apă
din martie

temelia unui templu se poate traduce în orice religie

și nu am să uit că odinioară eram mai vameș ca acum
uimindu-mă activ pentru lăptarii care blochează
granița

nimeni nu tremură la o iluzie, doar ele suferă pentru
ele, reușind

grădini lângă atlantic

*nu știu de ce am impresia
că numai când tace Dumnezeu cresc buruienile*

...

ca o piscină cu apa unduind până la genunchi
existența mea e doar decorativă pentru ideile despre
Tine,

astăzi doream lejer
să uit și să nu mai visez oceanul dintr-un pat de lemn
dar cum mi-aș putea ridica privirea cu umerii?
casa e tot albă,
perdeaua flutură fără catarg,
respir adânc aerul proaspăt,
nu mă gândesc deloc la ancore verzi înecate în larg
pentru că îmi așez liniștea în tot ce pare aproapele
meu,

seara ajung afară,
plaja e sălbătică, e pustie, ea tremură spre mine
dacă se înnorează
o coală scrisă pe care nu o voi rupe niciodată,
ridic fruntea încet,
deseori îmi pare furtuna o liniște mai neprefăcută
a felului în care cerul vorbește cu ce e sub cuvintele
noastre duale

...

*nu știu de unde am impresia
că numai când tace Dumnezeu cresc buruienile*

să devenim împreună o cameră

de câte ori văd un perete simt nevoia să mă așez
lângă el

și să devenim împreună o cameră
apoi să mă întorc egal cu mine însumi
și să îmi las mâinile să curgă
e ca atunci când respiri pentru prima dată într-un
oraș străin

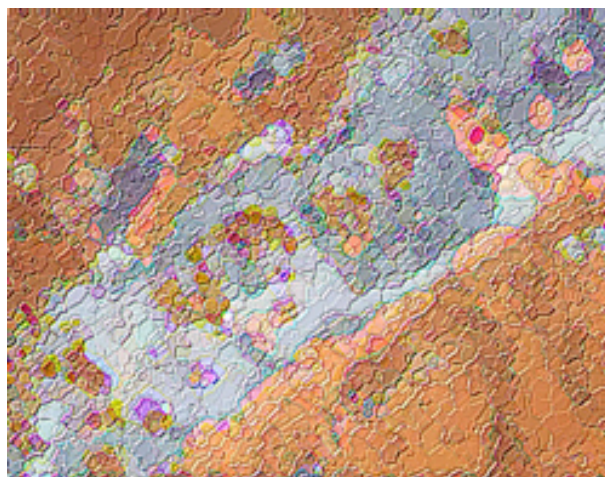
eu îți miros părul lung... o lalea neagră

nu știu de unde începe întunericul în care te rotești
serile simt un fum de primăvară în mine dar nu văd
ce arde

cercuri de somn ai drept rochie
ritualul mă prinde neras
întind mâna după o țigară și deschid o carte încet

aștept ultimii tăi pași
ca atunci când te uiți la Autumn în New York
și nu mai știi ce femeie din viața ta l-a făcut
memorabil

de câte ori văd un perete simt nevoia să mă așez
lângă el
să îmi iau pulsul... să ți-l pun pe buze

desen de Carmen Racoviță

Petre RĂU

Înțeleapta lume a necuvintelor

[Daniel Dincă - Câinele om,
Editura CallasPrint, 2006]

Cel puțin la prima vedere narațiunea cărții lui Daniel Dincă este una relativ simplă: cea a unui câțel care se rătăcește și ajunge pe străzi necunoscute, departe de ai săi. Mulți străini îl întâmpină și îl mângâie, dar sunt și unii care îi cer socoteală pentru nesăbuița lui. Rătăcind pe meleaguri străine câțelușul Milică este alungat de celelalte animale, însă nu cu agresivitate, ci mai degrabă prin atitudini disprețuitoare.

Câinele se dovedește a fi un bun înțelegător al situațieiperate în care se afla: *„În mijlocul porții, Milică se lungi pe labele din față și se hotărî să aștepte ieșirea stăpânilor din casă. Altfel, nu putea să intre în curte. Dulăii l-ar fi luat de ceafă și ar fi dat cu el în țărâna drumului. Învățase de la mama lui că asta e menirea unui câine: să-și apere stăpânul cu tot ce e al lui și să păzească de alți rivali locurile în care trăiește”* (p. 8).

Spre norocul său stăpânii casei, iubitori de animale, îi oferă un ajutor necondiționat: îi dau de mâncare și îl adăpostesc, ba chiar îl invită să rămână acolo veșnic. Descoperind bunătatea din sufletul noilor stăpâni, Milică acceptă să i se schimbe numele în Bărbuță și chiar să rămână alături de ei.

Deși pare a avea o educație aleasă, câinele Milică, un ciobănesc mioritic, nu-și uită obiceiurile: *„Ca să nu uite intersecția drumurilor, însemnă totuși, locurile, cum văzuse la cei mai bătrâni, și plecă înainte”* (p.14).

Tensiunea din curtea și grădina stăpânilor crește atunci când, dintr-o joacă, animalele ajung să se certe gălăgios: noul câțel Bărbuță, dimpreună cu motanul Viliam, cocoșul, găinile și Gică, purcelul ogrăzii, ajung să se certe la cuțite. Iese un tărăboi imens, o hărmălaie pe care numai proprietarul o mai poate stăvili. În dinamica desfășurării ei, întreaga tevatură este plină de haz, de veselie și neprevăzut, ca o adevărată întrecere sportivă.

Cel mai apropiat animal de Bărbuță devine motanul Viliam, un fel de înțelept al curții, care știe toate mișcărilor și care îl ajută pe câțel să se orienteze.

Titlul ales al poveștii, „Câinele om”, sugerează o dimensiune simbolică pe care cartea lui

Daniel Dincă o conține. Eroul principal, câinele, visează deseori că este om: *„Se visă om cu trupul înalt și bine legat, pe puntea unei corăbii legănată de unduirea unei ape fără margini”* (p.27). Această alăturare însă oferă prilejul de a pune în evidență unele preocupări ale omului de a distruge, de a stârni „șuvoaie de sânge”, de a avea în piept *„o sete nebună de a ucide mereu”*. În același timp, nici animalul nu este departe de a gândi și de a acționa în același mod în care și omul o face: *„În mintea lui lupul era semnul puterii și al ferocității, iar pentru orice câine cu ambiții, credea că e obligatoriu nu numai să-l întâlnească, dar să-l și bată ca să se ducă vestea prin toate pădurile”* (p.27). Astfel, blândul câine Bărbuță asistă la sacrificarea porcului de Crăciun, cu o oarecare detașare în inimă și în priviri. Însă, de fiecare dată când i se întâmplă să participe la asemenea grozăvii se visează om *„cu o inimă neagră în piept”*, cu *„ochi de om trist”*, acceptându-și propria-i condiție.

Și iată că sosesc primele zile ale participării la vânatoare alături de stăpânul său. Dintr-o dată câinele preia din obiceiurile oamenilor și începe să mintă, precum vânătorii, despre isprăvile din poveștile de vânatoare.

Visându-se adesea om, câinele ajunge până la urmă să creadă în vorbele stăpânului său mai tânăr: *„Mare minune dacă tu n-ai fost om și te-a făcut Dumnezeu câine”* (p.33).

Punctul culminant al virtuților sale de câine credincios se dovedește a fi odată cu vânatoarea la care este nevoit să se lupte cu doi porci mistreți ca să-și protejeze stăpânul rănit. Bătălia pe viață și pe moarte care se încinge între animale ridică la cote maxime emoția, amintind cititorului de sălbaticile întâmplări și locuri întâlnite în celebrele povestiri ale lui Jack London. *„Hotărât să se lupte pe viață și pe moarte cu agresorul, Bărbuță se repezi înaintea lui, dar porcul, din goană, îl izbi cu țeasta mare și-l rostogoli în zăpadă. Cu durerea în umăr, câinele se ridică și văzu că mistrețul îi tăvălea în zăpadă și stăpânul. Simți mirosul sângelui de om, care venea din piciorul bătrânului. Câinele intui că dacă porcul nu moare, nici el și nici omul nu se vor mai duce vreodată acasă. Făcu un salt spre ei și văzu că agresorul prinsese în colți brațul bătrânului, care fără puteri încerca să se apere. Pregătit să moară pentru cel care îl primise în curte când era al nimănu și-l hrănise ori îl mângâiasse cu drag, se repezi la gâtul porcului. Sălbăticiunea simți strânsoarea și scăpă din gură brațul omului. Se întoarse, însă câinele zdravăn îi strângea gâtul cu putere”* (p.38).

Iată și rațiunea pentru care câinele luptă din răspuțeri: *„Un om ar fi gândit că mai mult decât viața nu are ce să piardă, însă câinele își spuse că mai mult decât viața lui înseamnă cea a stăpânului”* (p.38).

Remarca blândeții din privirea animalului este omniprezentă: *„Când îl vezi, te înspăimânți, zise doctorul. E mare și crezi că te face una cu pământul, dar dacă îi privești cu atenție ochii, te moaie blândețea din ei. Parcă ar fi ochi de om trist”* (p.41). Această leitmotiv te face să-ți pui uneori întrebarea dacă nu cumva câinele, așa cum îl știm noi, înainte de a fi câine, a fost poate om.

(continuare în pag. 11)

Viața însă, pentru om și animal, curge aproape la fel. Ea se îndreaptă către un inevitabil sfârșit. Stăpânul îmbătrânește și puterile îi scad, vânătorile sunt din ce în ce mai rare, chiar și grija față de animalele iubitoare din jurul său începe să se stingă, încetul cu încetul: „Chiar dacă nu voia să recunoască trecerea timpului, Viliam se cățăra tot mai rar prin copaci după vrăbii, iar pe acoperișuri, gândea în multe rânduri că e inutil să mai urce” (p.44). Alte vietăți dispăreau în virtutea înaintării timpului: „Cocoșul din vremea tinereții fusese într-o duminică ciorbă pe masa stăpânilor, ca și Gică, cel atât de îndepărtat. Și parcă nici soarele nu mai încălzea atât de bine” (p.44). Stăpânul, îmbătrânit și fiind lipsit de mijloacele de trai de altădată hotărăște, sub presiunile nevastei care nu prea iubea animalele, să-l încredințeze pe Bărbuță altui stăpân, ca să aibă grijă de el. Dar câinele, după ce prinde primul prilej să scape din lanț, marcat de dor de adevăratul stăpân, se întoarce acasă: “Din noua curte, parcă nici bolta cerului nu mai era atât de vie. Stelele pulsau îndepărtate și reci iar norii păreau niște monștri cu trupuri dezmembrate, care așteptau miezul nopții ca să-și deschidă gurile flămânde și să-l înghită” (p. 47).

Povestea se va repeta, la fel de mișcătoare și cu aceeași îndurerare. În fine, la insistențele bătrânei, stăpânul înțelege că nu mai are nicio soluție și, într-o cutremurătoare hotărâre, ia pușca și vrea să-l împuște pe cel mai fidel suflet pe care l-a simțit vreodată lângă el. Câinele va înțelege în ultimele sale clipe că iubirea oamenilor înseamnă altceva decât își închipuise el vreodată. Astfel, răzbate până la noi o întrebare finală: care e adevărata iubire, cea a oamenilor sau cea a animalelor?

Autorul cărții, în carne și oase

Cartea probează virtuțile incontestabile de povestitor ale autorului. În viziunea sa lumea este o continuă relație între oameni și celelalte vietăți. Dacă în ansamblu centrul de greutate al povestirii presează pe relația om-animal, în plan simbolic descoperim că destinele noastre sunt dirijate și amestecate uneori până la confuzie cu cele ale animalelor de lângă noi.

Dialogurile necuvântătoarelor sunt calme, binevoitoare, înțelepte și mereu prietenoase. Deși neobișnuite, ele par aproape firești. Poți astfel sustrage cu ușurință, din minunata lume a animalelor, profunde semnificații și, nu de puține ori, adevărate valori etice și morale.

Așadar, avem de-a face cu o poveste de tip moralist din care nu lipsește neprevăzutul, presărată de întâmplări și fapte de nuanță simbolică, de natură spirituală, profilate însă limpede la nivelul evaluării morale. Descoperim totodată și o anumită terapie sufletească, în care observația fină și filozofia binelui și răului se împletesc în carte într-un mod original.

O mulțime de pasaje din carte dovedesc cu prisosință că scrierea lui Daniel Dincă este una făcută de o mână sigură, cu semnificații controlate aproape la fiecare expresie. O lectură ușor de parcurs, care îți oferă șansa de a cunoaște mai îndeaproape fascinanta lume a animalelor. La prima vedere pare o lectură dedicată copiilor. Dacă ar fi numai atât, atunci avem de-a face cu una dintre cele mai de preț scrieri pentru cei mici. Însă o mulțime de pasaje subtile din carte oferă o încărcătură emoțională ridicată, satisfăcând cu prisosință și gusturile celor adulți.

Cartea are prospețime și acuratețe în înșiruirea ideilor. Autorul nu depune nici un efort să diferențieze cele două lumi, a oamenilor și a animalelor, păstrând astfel intact farmecul lor comun. În fond, toată lumea a auzit de câini care salvează oamenii de la înec, de sub avalanșe și dărâmături, de câini care și-au sacrificat viața pentru a o salva pe cea a stăpânului lor. Din experiența noastră comună, nu este greu să admitem că un animal atât de obișnuit precum câinele ar poseda unele noțiuni elementare precum: stăpân, prieten, dușman, apă, afară, atacă, ascultă etc., putând astfel intra lesne în comunicare cu omul.

Așadar, avem de-a face cu o carte de succes, o povestire fantastică, inspirată din lumea necuvântătoarelor și adresată, cu siguranță, tuturor celor care iubesc animalele!

Ion AVRAM

Fragment din romanul în curs de apariție „De ce zâmbește Sara”

„Fericirea vine din lucruri care nu se văd.”
(Apocrif)

0

Manole nu are dușmani. Cred că nu are.
Zice și zâmbește, zâmbește și vorbește.

Cum să vă explic? Este un om pe care n-ar putea cineva să-l urască. Pentru că, nu este în stare să facă rău nimănui. Nici măcar unui gândac. Mănțelegeți? Auziți, de exemplu, bocăniturile acestea, la vecinii de peste gard? De-o săptămână, tot bocănesc, tot găuresc pereții, taie fiare și scândură, de te asurzesc. Până noaptea, târziu. Își repară casa. Și, n-au venit să anunțe: uite, vecine sau vecină, ne-am hotărât să reparăm casa. O să cam bocănim vreo săptămână, două. Să nu vă supărați! Nimic. Zi și noapte, o țin tot așa. Manole n-ar fi făcut așa. Ar fi mers la ei și s-ar fi scuzat dinainte și, dacă ar fi bocănit, ar fi bocănit omenește. Nu așa, zi și noapte. Că toate au rostul lor. De aceea ziceam că e greu să-l urască cineva...

Așezată pe scaun. Privirea - prin fereastra deschisă. Vorbește. Cu calm deghezizat. Palmele - în poală. Dreapta peste stânga. Zâmbetul - de complezență. Sub gene lungi - ochii negri, supărați. Pupilele - tunele. Adâncite de îngrijorare. De așteptare. Fața - albă. Ovală. Arcul sprâncenelor - subțire și tremurător. Lung și întunecat, peste umeri - părul. Din tricoul galben, cu mâneci scurte - marmora gâtului zvelt. Și a brațelor. Privirea - îndepărtată. Printre ramurile înfrunzite ale mărlului din față - petece de cer. Înalte. Albastre. Și vrăbii gri. Albastre. Prin frunze. Ciripitul - presărat vesel, vioi, prin curte. Prin grădină - sfârșit de primăvară și început de vară lungă. Ochii femeii - rotunjiți de nedumerire. Privirea - înlăuntrul. Departe.

Ceea ce pot să vă spun este că, sigur, nu e mort. Simt asta. Poate să scrie toate zierele că-i mort, eu știu că nu-i așa. L-a văzut cineva mort? Văntreb! L-a văzut cineva? Nu l-a văzut. Și-atunci, cu ce drept să scrieți că-i mort?! De ce? Ca să vindeți mai bine ziarul? Și eu, ce fac? Da' copilului meu ce-i spun? Că-l întrebă unul, altul, pe stradă: tatăl tău a murit? Că vine plângând în casă: „mamă, tata e mort?” „Nu e mort!” - îi spun. „Ce-s prostiile astea?” „Așa spun copiii, pe stradă. Cică a dat la ziar că e mort.” Înțelegeți?

Ziarul nostru n-a publicat așa ceva. Tocmai de aceea sunt aici. Poate dăm de vreun fir...

Eu ce pot să vă spun? Iată, se împlinește o lună de când a dispărut. A plecat la lucru într-o luni dimineața. Era bucuros că-ncepe treaba, ca dulgher. Asta-i meseria lui. Că, până atunci, fusese, vreo cinci luni, paznic. În construcții, iarna nu prea se lucrează, cum știți, și inginerul nu l-a trimis în șomaj. L-a pus paznic pe șantier. Că-l știe om cinstit și de încredere. Da' lui nu-i place să fie plecat, noaptea, de-acasă. Și nici ce vede că se-ntâmplă pe-acolo, pe la șantier, nu-i place. Mi-a spus că se fură ca-n codru. Fără frică și fără rușine. Colegi de-ai lui. Cică, își aranjează treburile de ziua, și noaptea vin la furat. De ce nu-i spui șefului sau poliției? L-am întrebat. M-am gândit la familia lor. Că își pierd serviciul sau înfundă pușcăria, nenorociții, mi-a zis. Eu le tot spun: Măi cutare sau cutare, liniștiți-vă, să n-o încurcați! Vezi-ți de treaba ta, Manole! Nu vezi cum își bat joc de noi escrocii ăștia? - cică-i răspund. De aceea, nu-i place să fie paznic. El are meseria lui: dulgher. Se scoală dimineața, iese prin curte, blochează câinele - că-l avem pe sârmă, cum vedeți, mai face una, alta, ca orice om... Eu îi pregătesc de mâncare. După ce se spală la canal, intră și mănâncă. Îl privesc cum mănâncă și mai schimbăm câte o vorbă, două. Apoi își pune cutia cu scule în cornul bicicletei, mă sărută și pleacă la lucru. Eu îmi văd de copil și de treburile casei. Când se întoarce, știu după câine, că vine. Are un lătrat anume pentru el. Dacă vine mai devreme, se apucă și trebăluiește prin curte. Îi place să fie totul așezat. Cușca câinelui, magazia, gardul, grădina... Toate sunt la locul lor, cum vedeți...

Dintre colegii pe care zicea că i-a văzut furând, v-a spus vreun nume, ceva?

Nu. Dar știu c-a spus că-s veniți dintr-un sat, Corod, parcă. Mi-amintesc asta, pentru că, spunea el, supărat, c-au plecat din sat da' nu și-au lăsat năravu' acasă. Asta, chiar înainte să dispară de-acasă, când s-a furat un motor de barcă.

Poate, da' nu cred c-am reținut... Unul care-i zice Gălbejitu', parcă...

Apropo, n-am putea ieși în curte?

Cum să nu! Acolo, sub perdeaua de viță-de-vie! Avem masă și scaune. Toate făcute de mâna lui. Însă, vă rog, dacă apare băiețelul, să nu mai vorbim despre asta!

Fiți liniștită!

Se ridică. Podeaua de scândură geluită și lăcuită, lucește. La fel, ușile, ferestrele. Tocurile lor. De pe prag, pășesc pe o alee dalată, doi-trei metri, spre grădină. Pe o țesătură de sârmă cu ochiuri largi - vița de vie. Cățărata, agățată de la butuc spre streășină. Sub perdeaua verde - pătura de gazon tunsă scurt. Masa cu patru scaune - direct pe gazon. Scândura - geluită și lăcuită. Aceeși mână. Luați loc, vă rog! Doriți o cafea?

Da. Mulțumesc!

În lateralul stâng al casei - bucătăria. Cu mersul ușor și cu sânii tremurând sub tricoul larg,

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

femeia se îndepărtează. În lungul aleii, spre capăt, la umbra unui vișin, cu lanțul agățat pe sârmă – câinele. Cușca lui. Cu intrarea arcuită. Magazia - în dreapta. Lângă magazie – stiva cu lemne. În fața cuștii – câinele mare, negru. Atent spre poartă. În grădină, pe rândul din față – flori. Apoi - salata verde. Ceapa. Usturoiul. Într-un colț - tufa de liliac. În alt colț – nucul. Mare. Verde. La umbra lui - iarba rară, subțire. Către poartă – caisul și cireșul. De la canal - furtunul, șarpe lung prin grădină. Casa - cu fața spre sud. Acoperită cu țigla. Broderie în scândură, la streășină. Ferestrele casei - mari. În lateralul stâng - bucătăria. Pășind atent, cu sâni tremurători sub tricoul larg, femeia apare din bucătărie, printre frunze și aburi de cafea. Câinele – atent spre poartă. Din stradă – hărmălaia de duminică a copiilor. Dinspre apus - zgomotul surd, industrial al orașului. Un claxon lung, nervos - peste hărmălaie.

Norocul nostru, că strada este înfundată și nu se circulă. Că, altfel n-aș putea să-l las la joacă pe stradă.

Pe scaun. În fața lui. Cu calmul acela deghizat. Cu zâmbetul acela de complezență. Din ceștile de lut smălțuite - aburii se împletesc cu lăstarii viței de vie.

Serviți, vă rog!

Mulțumesc!

Palmele - dreapta peste stânga. În poală. Privirea - spre poartă. Vorbește măsurat și calm.

Știu... Puteți crede că s-o fi dus la vreuna. Dar eu vă spun că nu. Știu sigur asta. Nu este el, omul acela. Nu-și lasă el casa, pentru asta. E adevărat că arată bine. Înalt. Brunet. Cu ochii verzi. Cu pieptul și brațele vânjoase, de i se văd mușchii prin cămașă. De la dulgherit, că-i muncă grea. Și de la bicicletă. Că, niciodată nu merge cu tramvaiul sau cu autobuzul. Numai cu bicicleta. Și la față arată bine. Are privirea curată, deschisă. Cu ochii mari. Și verzi, cum vă spuneam. Când râde, i se luminează toată fața. Și când te privește, parcă-ți împrumută din lumina lui. Da, da, este atrăgător... Și nu pentru că-i bărbatul meu. Dar, am văzut cum îl privesc femeile pe la petreceri sau pe stradă. El, însă, nu. De șapte ani, de când suntem împreună, mi-aș fi dat seama. Că-i un fel de om care nu poate să se ascundă. O minciună mărunță, dacă încearcă, se înroșește la față ca un copil. Așa că, nu mă întrebați de astea...

Dar prietenii ce spun?

Prietenii... Prietenii nu zic mare lucru. Încearcă să mă încurajeze cu tot felul de fleacuri. Însă, nici ei nu cred ce spun. Mai degrabă îi încurajez eu pe ei. Pentru că, v-am zis: simt că nu-i mort. Și, dacă n-aș simți eu, ar simți Negruț - și-ar lătra anume, ar urla. Da', se vede că-l așteaptă. Stă cu ochii ațintiți spre poartă și cu urechile ciulite.

Privirea - de la câine la poartă. Apoi, lung, înlăuntru. Printre sorbituri scurte de cafea, ca într-un cuib subțire de sticlă - tăcerea. Pe marginea unei dale de beton, niște gândacii Domnului. O muscă - chiar pe marginea ceștii. Femeia - cu palma dreaptă evantai, o alungă.

Lucrează demult ca dulgher?

De când îl cunosc, chiar mai demult. A învățat dulgheria de la tatăl lui, care este dogar. Într-un sat din nordul județului. Ne-am cunoscut la liceul de construcții. El învăța la seral și eu la zi. Și la școală venea tot cu bicicleta. Eu eram în clasa a doisprezecea. El abia începea. Ne-am întâlnit chiar în prima lui zi de școală. A venit mai devreme, a legat bicicleta cu un lanț și un lacăt de gardul școlii și a intrat în școală. Eu îl vedeam din hol, privind pe fereastră. A intrat foarte timid și încurcat. Când m-a văzut, s-a înroșit la față. Și a zis „bună ziua!”. „- Bună seara!” – i-am răspuns eu, foarte înțepată, ca să-l pun la punct. Știți, noi, cei de la zi, ne credeam mai presus decât cei de la seral. Și-apoi, era și pe înserate. El a simțit înțepătura, s-a înroșit și mai tare. Domnișoară, mi-a zis, mă scuzați, eu sunt nou pe aici, unde se țin orele de la seral? În școală! – i-am răspuns cu deșteptăciunea mea de fetișcană înfumurată, dar amabilă și zâmbitoare, căci m-a privit curat, cu ochii lui verzi și mari, și m-am muiat. „În ce clasă sunteți?” „A noua C.” „A noua C este la etaj. Haideți, să vă arăt!” Am luat-o pe scări, două-trei trepte, înaintea lui, făcându-mă, să fiu sigură că-mi vede picioarele. Dar, când am tras cu coada ochiului, m-am dezumflat, căci el mergea în urma mea privind jenat în jos. Mi s-a făcut rușine și-am simțit cum, brusc, îmi ard obraji. L-am așteptat și-am urcat alături, până la capătul scării. L-am arătat clasa. El mi-a mulțumit zâmbind. Și-atunci, am știut că sunt îndrăgostită. În curtea școlii era un părculeț cu bănci de lemn. Am coborât împreună și ne-am așezat pe o bancă. L-am întrebat de ce a venit mai devreme cu aproape jumătate de oră. Mi-a spus că așa este el. Decât să întârzie, mai bine așteaptă. Era îmbrăcat sportiv, cu pantaloni albaștri, cu un tricou alb și pantofi ușori. Se vedea că-i îngrijit. L-am întrebat unde lucrează, cerându-mi scuze de întrebare. Mi-a răspuns, cu oarecare orgoliu, că-i dulgher pe un șantier de construcții. Și-atunci, eu iar am făcut-o pe deșteapta și l-am luat la întrebări din teoria pe care o învățasem în cei patru ani. Mai ales, din tâmplărie și dulgherie, ca să-l impresionez cu știința mea. El îmi răspundea la toate, zâmbind, oarecum, ironic. La sfârșit, m-a întrebat, la modul cel mai serios, dacă-l cunosc pe domnul Vinclu. Eu l-am întrebat dacă acest domn Vinclu lucrează în școală. El mi-a răspuns că da, oarecum. Pe la atelierul de tâmplărie al școlii. L-am promis că o să mă interesez și-o să-i spun mâine seară. Căutam un pretext ca să ne mai întâlnim. A răs cu chipul lui luminat, și ne-am luat la revedere. A doua zi, ce credeți c-am făcut? Am întrebat colegele dacă au auzit de unul domnul Vinclu. Domnu' Vinclu? Nu știu, n-am auzit! – îmi răspundeau. Poate pe la atelier, pe undeva. M-am dus la un maestru de la atelierul de tâmplărie și l-am întrebat: „Nu vă supărați, domnu' Vinclu unde lucrează?” „Domnu' Vinclu? Da' ce treabă ai cu el, domnișoară?” „Știți, m-a rugat un prieten să mă interesez de dânsul.” „Dânsul lucrează și la noi, domnișoară.” „Demult?” – am întrebat. „Nu știu, că noi l-am găsit aici, când am

(continuare în pag. 14)

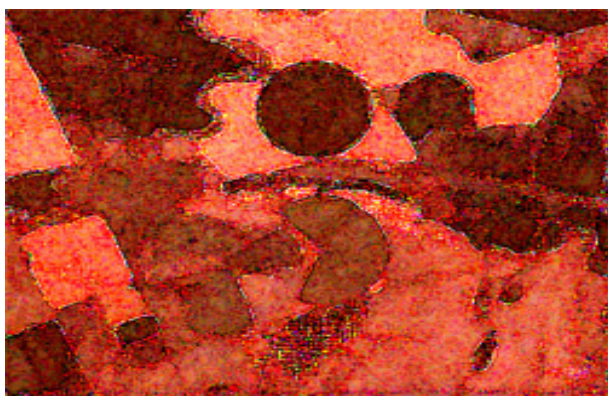
venit." Vorbea cu mine serios, dar - văzându-l că face cu ochiul către cei din atelier – cred că m-am intimidat. „N-ați vrea să-mi faceți și mie cunoștință cu dumnealui?” - l-am rugat eu. „Cum să nu, domnișoară! Se poate? Noi, de asta suntem aici. Haideti, să vi-l arăt!” Merge la o ladă cu scule, ia din ea un fel de echer din lemn, îmi apucă palma dreaptă, mi-o plimbă pe laturile unghiului drept al echerului și-mi spune: „Acesta-i domnu' Vinclu, domnișoară!” Și râde în hohote, cu toți cei din atelier. Am ieșit în fugă, plângând de rușine. După amiază, la sfârșitul orelor, am ieșit ca din pușcă din școală, m-am închis singură în camera de la cămin, și-am plâns în hohote... Dar, poate vă plictisesc cu poveștile mele...

desen de Carmen Racoviță

Autograf, de la o revistă prietenă și un mare sufletist, Constantin Carbarău

desen de Carmen Racoviță

Nicoleta ONOFREI

Momente

Seri reci încălzite cu palincă și vise de adolescenți. Abia căzându-ne hainele de fructe tinere și verzi ne dădeam mari zmei și ascunzând timiditatea în băutură făceam serenade și poante necioplite. Ne încurajam unii pe alții să facem năbădăi. Ceea ce nu credeam că putem avea vulgarizăm. Și, iar ne încălzeam cu palincă. Aventură. Descoperirea se vrea palpabilă, altfel nu e pe bune. Trenuri, câini, poduri, canale, ploaie, parcuri mirosind a vechi și sinistru și fum, plimbări pe gratis cu autobuzul, cartofi prajiți prost, cruzi și uleioși, hmmm... las' că merg cu vin.

Cât de fricoși eram, orice pas era fatal, puteam fi descoperiți. Toate chinurile și haosul își găseau sublimarea și locul comun de întâlnire al nostru, al câtorva puștani diferiți în... sport. Totul dispărea, se liniștea, acolo eram legende pentru cei și mai mici decât noi. Acolo ne vărsam sărăciile, frustrările, repulsiile, fericirile. Sportul, care, am aflat mai târziu îndeplinește rolul de antibiotic la agresivitate. Era antibiotic la orice pentru noi. În afară de apă, puțină mâncare, nițel somn, și bineînțeles licoarea magică, mai că nu aveam nevoie de altceva. Jucam până și iarna pe zăpadă, chiar dacă nu sărea mingea, căci era vorba de un sport cu minge, și era musai să sară - da, domnilor și doamnelor este vorba despre jocul numit: baschet.

Zile fără bani pentru baruri sau săli de biliard, erau zile de chetă, cu mărunțiș în buzunare, țigări la bucată - da era mișto ca dădeau la bucată și kent pe vremea aia. Îți luai la bucată ce vroia mușchiu tău. Era o bucurie când mai venea cineva proaspăt, cu bani și ne puteam lua doza de biscuiței sărați și bere, una sau două, sau trei în zilele bune. Și așa făceam în zilele calde: jucam baschet până nu ne mai distingeam între noi din cauza întunericului iar tălpile erau pline de bătăături. Săream gardul ăla roșu și ruginit și mergeam să spargem mărunțișul, să ne răcorim. Aveam blocurile noastre după care ne ascundeam. – Bă, ai văzut ce fază a făcut ăla? – Ceee, aai, măi, n-are nicio treabă cu baschetu'. N-ai văzut cum aruncă nici nu se uită la coș, dă din bulan. - Da, da, da. - Și în mari comentatori de baschet ne prefăceam. Așa era și a doua zi, și a treia, până când se făcea frig și cartelul se muta de pe teren și de după bloc, în scări. Eeei, bine nu stăteam numai în scară, mai mergeam pe la unu pe la altu, ne mai uitam la un film, ne mai plimbam...

Dana POTORAC

poem

Într-o zi îți voi dărui un fiu
 Cu pielea albă ca primul nostru gând,
 Cu ochii verzi ca două frunze de vișin timid,
 Cu bucle galbene ca un miez de august,
 Cu buzele roșii ca un trandafir mușcat de
 priviri,
 Cu mâinile fierbinți ca ultima ta rugă
 Și cu picioarele-n rimă încrucișată.
 Tu va trebui să-i dai un nume.
 Pân-atunci eu îl strig poem.

ninge surd

Ninge peste zi,
 Ninge peste noapte,
 Ninge-n nepăsare,
 Ninge peste toate.

Ninge, ninge-ntr-una,
 Nu se mai oprește,
 Ninge surd și leneș –
 Neaua mă sfiește.

Ninge, sub zăpadă
 Dorm iubiri trecute,
 Ninge printre clipe -
 Orele-s pierdute.

Ninge pân-acolo
 Unde mi-e sfârșitul,
 Ning și-n nemișcare
 Pipăi infinitul.

tu

ființa mea de lut ars
 îți închipui că ești aici de când lumea,
 că tu însuși ai zămislit timpul
 și toate secretele lumii
 îți sunt oase și carne,
 diminețile sunt fetele tale desculțe
 care noaptea îți zâmbesc,
 dezvelindu-și dinții înnegriți de tutun,
 îți închipui
 că poezii lumii
 te cunosc
 pentru că și-au împărțit cu tine
 cuvintele,
 că iubita ta
 a adunat în sine
 singurele femei care contează,
 că ea nu aleargă
 pentru că nu a învățat decât să meargă

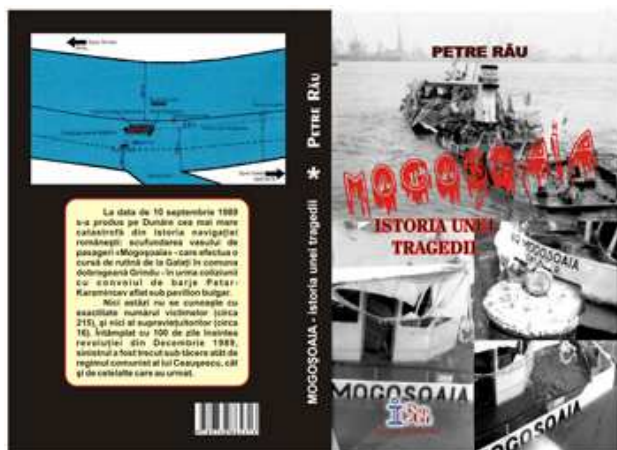
tu
 ființa mea de lut ars
 care plângi cu fața ascunsă între sânii mei
 lacom
 tu
 ești fragil
 ca aceste cuvinte.

zăpada din vers

privește iubite grația unui suflet învins
 ai curaj și spune
 ce târziu s-a făcut în zăpada din vers
 și ce ierni s-au bătut pentru noi
 cum ne-au smuls
 rând pe rând
 din gropile acelor fluturi bețivi

îți lași palmele să se sărute-ntr-un gând
 iei dimineața când pleci
 și râzi

Petre RĂU

Fragment din romanul-document **"Mogoșoaia – istoria unei tragedii"**, ediția a doua revăzută și adăugită, august 2009

La data de 10 septembrie 1989 s-a produs pe Dunăre cea mai mare catastrofă din istoria navigației românești: scufundarea vasului de pasageri «Mogoșoaia» - care efectua o cursă de rutină de la Galați în comuna dobrogeană Grindu - în urma coliziunii cu convoiul de barje Petar-Karamincev aflat sub pavilion bulgar.

Nici astăzi nu se cunoaște cu exactitate numărul victimelor (circa 215), și nici al supraviețuitorilor (circa 16). Întâmplat cu 100 de zile înaintea revoluției din Decembrie 1989, sinistrul a fost trecut sub tăcere atât de regimul comunist al lui Ceaușescu, cât și de celelalte care au urmat.

LABORATOARELE MORȚII

Ranfluarea

Adevărata operațiune de ranfluare a demarat abia după câteva zile. Hotărârea soluției definitive, pregătirile necesare și operațiunea propriu zisă au durat mai bine de cinci zile. După ce au fost încercate diferite moduri de localizare a epavei în vederea scoaterii ei la suprafață, după ce au fost consultați numeroși specialiști, inclusiv din străinătate, s-a trecut la procedura trainării, adică a agățării navei pe sub apă, apoi a ridicării și împingerii ei către mal cu ajutorul unor macarale plutitoare de mare tonaj și a unor ambarcațiuni de împingere și tractare.

În ziua când epava s-a apropiat de suprafață au fost mobilizate aproape toate șalupele disponibile, vapoarele și vapoarele care nu se aflau într-o altă misiune, bărcile de salvare și bărcile pescarilor din Cotul Pisicii sau din împrejurimi, alte ambarcațiuni de diferite tipuri. Acestea au fost distribuite până aproape de portul sovietic Reni, pentru a preîntâmpina scurgerea în aval, pe Dunăre, a cadavrelor sau a obiectelor de mai mare importanță. Cele mai multe ambarcațiuni au fost grupate pe aproape toată suprafața apei, într-un spațiu cuprins între cei câteva sute de metri mai jos

de careul de ranfluare și până aproape de Cotul Pisicii.

Careul de ranfluare era format din nave de cele mai diverse tipuri: macarale plutitoare, împingătoare, ambarcațiuni cu instalațiile scafandrilor, șalupe etc.

Pe cheiul Dunării staționau câteva mașini ale miliției și mișunau câteva persoane oficiale. Pe malul drept, în zare, printre copaci se vedeau grupuri de oameni care priveau neîncredători la cele ce se petreceau pe mijlocul apei. "Nu-i mai lăsați să caște gura!" avea să intervină de mai multe ori adjunctul de la securitate, punându-l pe contraamiralul Angheliescu, cel care dirija operațiunile, să repete comanda prin portavoce. Oamenii de pe mal nu erau lăsați să treacă în spațiul stabilit de oficialități. Erau rude ale victimelor, cunoștințe, dar și mulți curioși. Majoritatea, însă, aștepta de câteva zile să-și vadă morții la suprafața apei, să-i poată lua acasă și să-i îngroape creștinește.

În careul principal se aflau și câteva echipe de filmare. Unii operatori video aparțineau NAVROM-ului, alții, miliției de transporturi, procuraturii și, desigur, securității. Erau și câțiva fotografi prin apropiere. Așa cum era de așteptat, erau numai persoane autorizate, nimeni nu avea voie să pozeze sau să filmeze fără acceptul autorităților.

Momentul când nava Mogoșoaia a apărut la suprafață a fost emoționant. Întâi au răsărit coșul de fum și gruiul bărcii de salvare din pupa. Coșul de fum atârna de două cabluri puternic legate de una din macaralele plutitoare. Mai întâi s-a distins brâul superior, de culoare neagră, apoi corpul alb, pe care se mai aflau încă încrustate literele acelea mari: N.R., părând atât de vinovate de încheierea tragică a destinului unei nave de pasageri și a peste două sute de destine umane!

Apoi, pe rând, s-au putut vedea parapeții cu plasele lor de sârmă, copertina și o parte din puntea superioară. Un odgon gros și bine întins era tras de către nava "Voinicul". O a doua macara plutitoare, "Vulcan", de același calibru ca și "Atlas", trăgea ușor, în sus, printr-un cablu separat, partea opusă a epavei.

Aceasta abia își arăta la suprafață primele rămășițe ale părții superioare. După primul metru de coș și cele câteva plase de sârmă ale parapeților de pe puntea superioară, un miros îngrozitor a cuprins, dintr-odată, întreaga zonă. Cei mai sensibili au început să se țină de nas. Lângă ministru, directorul AFDJ-ului și-a scos o batistă și și-a astupat bine nările și gura. Mirosul devenise insuportabil.

Câteva nave din aval au anunțat prin radio că au pescuit primele cadavre. Morții, răscoliți de la locurile lor, începeau să se desprindă și să plutească pe Dunăre.

Când copertina s-a dezvăluit în întregime, țândări, iar o parte din promenadă și-a făcut apariția la suprafața apei, s-au putut vedea primele bănci, rupte și zburate de la locurile lor, claie peste grămadă, amestecate cu fiare, scânduri, țevi și odgoane. Pe partea de jos a peretelui alb al cabinei de comandă, lângă un colac de salvare, atârna o cruce mare, neagră, care ieșea doar pe jumătate din apă. Spectacolul oferit era zguduitoare. Mirosul acela îngrozitor, care persista prin apropiere, îi încremenea pe toți. Macaralele și toate celelalte utilaje s-au oprit dintr-odată, ca la comandă, din lucru.

(continuare în pag. 17)

Într-un târziu, glasul nepotolit al ministrului, întărit de bateriile difuzorului, reușește să întrerupă momentul de spaimă și emoție amestecat cu durere și pioșenie: "Voinicule, Voinicule, trage ușor, nu mai căsca gura!"

Câteva scânduri și uși începură să plutească la vale. Nimeni însă nu era atent la ele. Toate privirile erau ațintite asupra epavei care începea să prindă contur.

Între timp, câțiva specialiști au cercetat posibilitatea agățării epavei cu cabluri noi, pentru a putea fi menținută la suprafață și tractată. De pe vasele din apropiere s-au aruncat odgoane, s-au legat unele de altele, s-au întins peste suprafața apei, către rămășițele navei. Cineva dă un ordin scurt ca unul dintre marinarii militari să se echipeze pentru a trage și agăța cablurile. Altcineva îi atrage atenția că scafandrii autonomi nu lucrează decât câte doi.

"Un mort, un mort! Îl ia curentul și-l duce la vale, tovarășe ministru!" se aude, la un moment dat, un glas care îngheață până și zgomotul înfundat al motoarelor.

Toți așteptau momentul acesta. Să vadă primul cadavru. Și iată că a venit. S-a desprins singur, nu se știe de unde, și a luat-o încet, pe apă, la vale. Plutea cu fața în sus. I se vedea capul, negru și umflat, o parte din trupul acoperit cu un pulover căruia îi pocneau nasturii și o mână, cea stângă, îndreptată în sus. Apa îl poartă liniștit, la vale, iar cadavrul intră și iese intermitent, câte puțin, la suprafață.

Toți își ațintesc privirile într-acolo. Dinspre aval, o șalupă pornește în viteză să întâmpine cadavrul pe care tocmai l-a zărit. Un individ cu o cange în mână, cocoțat sus pe puntea șalupei, așteaptă cu înfrigurare momentul prielnic să pescuiască leșul.

În careu, cineva revocă un ordin mai vechi și cere mai multor marinari militari să se echipeze imediat. Un alt cadavru apare lângă promenadă, dar rămâne acolo înțepenit, agățat, probabil, într-o sârmă.

Pe Mogoșoaia începe să se distingă, încetul cu încetul, cabina de comandă. Un munte de tablă se desprinde ușor, din apă. Pe ferestrele sparte ale cabinei se întrezăresc aparate de bord, cadrane, manete, butoane. Privirile caută febril cadavrele celor care ar fi trebuit să fie acolo, dar până la fundul cabinei mai e. Apare și aripa de tablă pe care stă scris, cu litere negre, de-o șchioapă, cuvântul acela devenit de câteva zile, magic și înfiorător: **Mogoșoaia**. Nici măcar o literă nu era deranjată din el.

Câteva cadavre se desprind și ies printre bănci și țevi. Doi scafandri și un marinarn pornesc înspre ele, cu o barcă. Marinarul vâslește. Alți doi scafandri, îmbrăcați în costume roșii, de cauciuc, sunt deja pe aproape, eliberând la suprafață câteva căi de acces. De pe navele din apropiere, ceilalți urmăresc atent cum este ridicată, câte puțin, epava. Unii scrutează cu binoclul, în depărtare, niște bagaje, obiecte care se scurg pe Dunăre. Alții, tot cu binoclul, încearcă să deslușească obiectele și formele care se disting în cabina de comandă a navei Mogoșoaia.

Scafandrii nu pot trage cadavrele după ei, cu barca. După ce le desprind de pe unde sunt agățate, le dau drumul pe apă, făcându-le vânt să poată ocoli obstacolele și să se înscrie pe o traiectorie către navele

care așteaptă în aval. Lucrează câte doi. Pășesc atent pe presupusele punți ale epavei, se țin de balustrade, sârme și tot felul de țevi. De unde sunt atâtea țevi? Nimeni nu știe. Nimeni nu a putut gândi vreodată că pe un vapor pot exista atâtea țevi.

Puțin mai jos, la vreo zece metri, se află un cadavru care stă nemișcat, deasupra apei. Pare agățat de ceva, altminteri nu se explică de ce nu se duce la vale. Un scafandru încearcă să se îndrepte către el, dar se oprește. Nu poate ajunge decât înotând și nu pare să aibă chef să renunțe la punctele de sprijin de care beneficiază acum. Face semn unei bărci din apropiere să se ducă într-acolo.

Crucea aceea este complet deasupra apei, dar nimeni nu se mai gândește la ea. Sunt prea multe cadavre. Peisajul este copleșitor. Nu se mai zbiară pe punțile de comandă, comenzile sunt date cu glas mai domol, chiar și difuzorul contraamiralului nu mai țipă ca mai devreme. Deși motoarele macaralelor mai bâzâie înfundat, nimeni nu le mai aude. Sau poate nu le mai ia în seamă.

În vale, navele patrulează de colo-colo. Parcă se desfășoară, în taină, un mare concurs de pescuit.

Puntea superioară nu este scoasă complet din apă. Marinarii și scafandrii acționează mai mult la pupa navei Mogoșoaia. Prova este afundată în apă. Se țin de odgoanele întinse și avansează către obiectiv. Câteva brațe noi de macarale se întind deasupra, gata să agățe și alte componente ale epavei.

Marinarii recunosc: de pe puntea superioară numai o jumătate din cabină și coșul de fum care se văd din apă mai arată a Mogoșoaia. În rest, totul este distrus. Nici un salon nu a fost încă ridicat deasupra apei. Nu s-a ajuns nici măcar să se vadă complet vreuna din punți. Măcar cea superioară, care-i mai la îndemână.

Șalupele din josul Dunării trag după ele bărci. Sunt din ce în ce mai îndrăznețe, se apropie încet-încet de locul acela. Cu mare prudență, dar constant.

De pe remorcherul Galați-3 se văd, pe malul drept al fluviului, grupuri de cetățeni care roiesc de colo-colo, căutând locuri mai bune să poată privi zona operațiunilor. Mai în spate, printre copaci, un binoclu este plimbat din mână în mână și folosit de fiecare pentru a scruta locul.

Prin tragere, nava Mogoșoaia se apleacă, dintr-odată, exagerat de mult, spre tribord. Deja se vede un colț din bordul babord. "Nu mai trage, nu mai trage! Lăsați epava spre babord! Lăsați epava spre babord!" se aude din nou glasul din portavoce, de pe puntea de comandă.

Nava este îndreptată, încetul cu încetul. În urma acestor operații se ivesc de sub apă primele ferestre ale salonului de clasa a doua. Se presupune că acolo sunt cei mai mulți înecați. Toți își îndreaptă privirile într-acolo. Prin ferestrele umflate, multe dintre ele cu geamuri lipsă, încep să se vadă cadavre umflate, mâini atârând pe ferestre și uși, capuri sprijinite pe tocure, pe stâlpi.

(continuare în pag. 18)

(urmare din pag. 17)

Scafandrii nu mai prididesc cu cadavrele. Sunt prea multe și nu mai fac față. Le apucă de mâini sau de picioare și le împing în aval. Unele sunt cu fața în sus, altele cu fața în jos. Nimeni nu stă să recunoască pe cineva. Sunt, fără excepție, umflați ca niște butoaie. Capul, burta și pieptul, mâinile și picioarele, toate sunt umflate ca niște mingi care stau gata să explodeze. Unii au mâinile încleștate de stâlpi, alții sunt îmbrățișați. Sunt ciorchini de cadavre încleștate parcă într-o veșnică unire.

Sunt scoși din salon, sunt trași pe ferestre, apoi îndreptați și împinși să urmeze cursul apei. "Hai, hai! Împingeți-i!" se aud îndemnuri de pe puntea de comandă.

Deasupra apei apar multe bagaje: genți, plase, saci, sacoșe, bucăți de haine rupte agățate de țevi. O parte dintre ele se scurg la vale. Obiectele ce pot fi pescuite de marinari sunt aruncate, claie peste grămadă, pe puntea superioară a Mogoșoaiei. Un marinar care se întinde pentru a apuca mâna unui cadavru, găsește în drumul său o poșetă pe care o agață de curea și încearcă să o arunce sus, pe punte. Cei de pe puntea de comandă observă gestul marinarului și-i strigă puternic, prin portavoce: "Leag-o de mână! Leag-o de mână!". La început marinarul nu înțelege despre ce era vorba. Apoi, auzind îndemnurile repetate, își dă seama că se vorbea despre poșetă și cadavrul descoperit de el. Deși pare vizibil că nu-i face mare plăcere, leagă cum poate poșeta aceea de mâna cadavrului, după care îl trage și pe acesta afară.

Scafandrii roșii duc greul acțiunii. Se strecoară prin ferestrele sparte și trag afară cadavrele pe care le întâlnesc. Apare o bicicletă, așezată chiar în calea lor pe punte. Se află lângă o fereastră pe care se zăresc doi morți încleștați. Scafandru din apropiere înaintează cu dificultate. Labele din picioare îl incomodează. Trage bicicleta într-o parte. Se uită la ea, o studiază atent. Cineva comentează că bicicleta este întregă. Marinarul o ridică, apoi, deasupra capului și o aruncă pe puntea superioară.

Bărcile pisicanilor se apropie din ce în ce mai mult de epavă. Nu au voie, însă nimeni nu-i mai alungă. Își strâng linișțiți, morții, leagă câte trei-patru unul de altul și pornesc, într-o liniște deplină, către bac.

Morții nu sunt duși acasă. Dispoziția este să se amenajeze în portul Docuri câteva magazine pentru a depune cadavrele, a le identifica, a le face autopsia, a le elibera certificatele de deces și, abia după toate astea, să fie predate urmașilor și transportate acasă pentru a fi înmormântate.

Morții sunt înghesușiți, unul lângă altul, pe un bac. Aici sunt acoperiți imediat cu pături sau cearșafuri ude. Totul se face cu mare grabă. Mortul nu trebuie să stea prea mult timp descoperit la aer, pentru că își schimbă culoarea și apare pericolul să nu mai poată fi recunoscut. Cei care îi manipulează se retrag imediat la distanță mare după ce îi așează pe punte. Mirosul este absolut înfiorător. Îi descarcă pe punte și-i așează cu fața în jos pentru a nu li se

vedea figurile hidoase. Un mahăr din cabina de comandă le strigă însă să-i întoarcă cu fața în sus. Ei refuză. Mahărul țipă. Îi amenință că le desface contractele de muncă. Aceștia execută până la urmă ordinul, dar nu înainte de a trage - chiar în fața șefului lor - câte o înghițitură dublă de coniac. Era un coniac albanez, cu gust îndoielnic, dar preferat pe vremea aceea de marinari.

Pe unul din vasele cele mai elegante din apropiere scrie cu litere de-o șchioapă: URGENȚĂ. Aici sunt câteva cadre medicale care asistă neputincioase la trans-bordarea cadavrelor. Nu pot ajuta cu nimic. Au bandaje, vată, pături și cearșafuri pentru a le da acolo unde sunt necesare.

Pe suprafața apei cadavrele încep să se îndesească. Scafandrii le împing afară din saloane. Se grăbesc, vor să scape odată de coșmarul acela. Ritmul îi sufocă pe cei care le pescuiesc. Prin radiotelefon se dă dispoziție să se încetinească ritmul eliberării din epavă a cadavrelor. Apare pericolul ca acestea să nu mai poată fi pescuite la timp din Dunăre.

Morții plutesc încet la vale. Unii pe spate, alții cu fața ascunsă în apă, cu una sau ambele mâini ridicate deasupra capului, cu picioarele crăcănate, umflate peste măsură, plutesc tremurat ca niște vapoare lăsate în voia sorții. Fețele lor sunt în majoritate vinete, desfigurate. Sunt acoperite cu mătros de culoare neagră, ca de altfel și încheieturile acolo unde se pot distinge. Bărcile aleargă la deal și la vale și le ațin calea.

Un bătrân pescar, aflat într-o barcă, se apropie de un cadavru. Este al unui copil și se pare că bătrânul îl recunoaște. Vâslește încet, cu lacrimi în ochi și rămâne câteva secunde livid în fața tabloului descoperit. Apoi, își șterge lacrimile cu dosul mâneții, apucă vâslele și o pornește tăcut, cu barca la vale, să-l ațină.

Printr-o jumătate de fereastră, un scafandru trage cu putere un cadavru din salon. Este greu. Este prins de ceva și nu reușește să-l desprindă. Își cheamă în ajutor colegul din apropiere și trag amândoi leșul afară. În cale se află un parapet peste care cadavrul trebuie trecut. Îl urcă pe jumătate deasupra țevii de metal, dar o mână a mortului rămâne agățată în apă. Scafandrii nu înțeleg ce se petrece. Mâna aceea nu vrea să se desprindă. Unul din ei băjbăie cu mâna pe sub apă, încercând să descopere ce anume stă împotriva. Celălalt, singur, împinge leșul dincolo de parapet. Sub apăsarea greutății din partea opusă, mâna mortului se desprinde dintr-o dată și trece peste parapet. Însă, nu singură. În pumnul încleștat atârna o altă mână. Cei doi scafandri militari rămân înmărmuriți. Mâna aceea, pe care abia au putut-o desprinde, ținea strâns, cu putere, o mână ruptă din brațul unui copil.

Autoritățile constată că se ajunge, în sfârșit, la momentul mult așteptat: cabina de comandă. După ce o eliberează de cadavre și o mai ridică un pic, în cabină pătrund câteva persoane oficiale, care au

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 18)

sarcina de a inventaria și înregistra toate aparatele de aici, cu starea în care se află. Își fac conștiincios datoria, vorbesc cu glas tare, parcă pentru a demonstra că nu au nimic de ascuns: "Radiotelefonul alimentat!", "Am notat: radiotelefonul alimentat!", "Sonda ultrason alimentată!", "Am trecut-o!", "Axiometrul alimentat, la indicația 18!"

Este descoperită stația radar. Toate butoanele albe sunt pline de mâl. Cadranul este aproape de nerecunoscut. Cineva strigă să nu se atingă nimic, nici măcar un buton. Urmează la rând panoul de bord. Aproape toate aparatele acelea sunt rusești. Se citesc indicatoarele, acele, ceasurile. "Avea 15 grade în babord?" întreabă cineva. Nu este însă timp pentru interpretări. De fapt, rolul acestor specialiști era doar de a constata, nu de a interpreta. Li s-a menționat clar acest lucru, când au fost trimiși acolo.

Între timp, bacul mai face un transport de cadavre pe malul celălalt.

La o zi după aceea, epava navei Mogoșoaia este prinsă în parâme noi, groase și atârnată de podul dintre cele două corpuri ale unei nave salvator. Nu mai are nici un geam. Ridicată puțin peste linia de plutire, epava își expune acum, din plin, "rana" care i-a fost provocată de lovitura primită din partea împingătorului bulgar. Acum ea se distinge clar, în tribord, cam în dreptul cabinei de comandă. E mare și adâncă. Dar nu impresionantă. Este totuși "rana" care a scos nava definitiv din circulația fluvială. Este și "rana" care a provocat moartea a peste două sute de ființe.

Scafandrii grei intră din nou în acțiune. Ei trebuie să elibereze de cadavre și obiecte toate încăperile care au mai rămas și în care nu s-a pătruns încă. Pare a fi mai comod de operat acum, dar mirosul îngrozitor te face să-ți iei câmpii. Peste tot mълuri, cioburi, resturi din diferite obiecte, chiar și resturi umane.

Operatorii filmează. Fotografii trag poze. Se filmează și se fotografiază fiecare încăpere, fiecare punte, fiecare detaliu. Dar, cel mai mult, aparatele se opresc pentru a cuprinde în cadru "rana" aceea mortală a vasului românesc de pasageri.

CyberPoems

Măcar de-aș avea o mireasă în mine
cu eclipsa de dincolo de ani rătăcită
în poziția ta vândută pe un braț de lemne
voi respira oxidate miresme
de inducții bolnave
dimineața lucrurile
intangibil vor merge

Stropi de fluturi nocturni
moartea atârână de circumstanță
arc de spânzurătoare
precum un semn neînțeleș
precum singura pasăre
ce se așază lângă tine

Mai apare-mă
biserica aceasta care și-a înghițit clopotul
ne iubește pe ascuns
urmând un drum de izvoare tălâmbe
patria sferelor
mai aproape de vârstele mele
Bezna se suie prin cap
mai să-mi încurce neuronii
noaptea mea spre vulcani călătoria și-o
scurge
Verde de tristă e dragostea aceasta.

Apollo

Marieta GĂUREAN

Cartea - prieten sau dușman?

"Urâsc cărțile. Cititul mi se pare o pierdere de vreme". Probabil vă imaginați că sunt doar cuvintele unui analfabet care, neștiind citi, e de la sine înțeles că nu are cum aprecia lectura. Vă înșelați amarnic. Această afirmație aparține deseori unei persoane care are diplomă de studii universitare și se pretinde intelectuală. Și nu e părerea unei singure persoane, am putea crea un prototip al "școlitului la cea de-a doua tinerețe" prin oportunitățile pe care țara noastră nu încetează să ni le ofere cu atâta ușurință: sistem privat, învățământ la distanță și de ce nu, diplome gata tipărite în schimbul unei sume considerabile de bani.

Asistăm la o analfabetizare în masă a poporului român sau România se confruntă în acest moment cu un analfabetism funcțional¹ care are drept consecință dezinteresul românului secolului 21 față de tot ce înseamnă carte? Că doar dacă nu înțelegem ce citim, ce sens mai are să ne obosim? Nu e doar o pierdere de vreme? Oricare dintre cele două ar fi cauza, situația este îngrijorătoare. Și stânjenitoare. Potrivit ultimului Recensământ din România, realizat în anul 2002, avem peste 500.000 de analfabeți, diferențiați la nivelul etniilor. Astfel, 2,1% din românii de peste 10 ani sunt analfabeți, la fel și 1,4% dintre maghiari și 0,9% dintre germani. În ceea ce-i privește pe rromii și turcii din țara noastră, peste 20% nu știu să scrie și să citească². Conform rapoartelor organizațiilor internaționale, România are una dintre cele mai mari cote de analfabetism din Europa. Cauzele analfabetismului sunt multiple: dezinteresul părinților pentru școală, reținerea copilului pentru activități gospodărești, imposibilitatea părinților de a asigura copilului mijloacele materiale necesare frecventării și chiar lipsa certificatelor de naștere în cazul rromilor. Toate acestea stau la baza abandonului școlar care duce la creșterea analfabetismului și implicit la numărul redus de cititori. În încercarea de a soluționa această problemă, Națiunile Unite au proclamat deceniul 2003-2012 unul pro-școlarizare.

De la analfabetism la analfabetism funcțional e cale lungă. De ce, deși știm citi, nu înțelegem ce citim? Opinia specialiștilor este că principala metodă de învățare a românilor este memorarea, de unde și dificultatea elevilor de a face corelații între secvențele de informație cuprinse în text. Mai există

și explicația următoare: dezvoltarea vocabularului, a comunicării verbale și nonverbale, a gândirii logice, se petrec la vârste foarte mici, începând de la câteva luni. În această etapă de dezvoltare a copilului, considerată ca fiind cea mai importantă, în sistemul de educație finlandez³, copilul este asistat de educatori cu înaltă calificare, atent selecționați dintre absolvenții de studii superioare, cu 4-5 ani de pregătire psihopedagogică riguroasă. În schimb, în România analfabetismul funcțional este prezent prin existența unor absolvenți cu diplomă, dar slab pregătiți din lipsa cadrelor didactice calificate⁴.

Cele două situații justifică numărul redus de cititori din țara noastră, dar, să fim serioși, nu toți suntem analfabeți sau "analfabeți funcțional". Ce ne determină totuși să nu avem dorința minimă sau curiozitatea de a deschide o carte? Se spune că trăim într-un secol al vitezei, că viața noastră are un ritm mult prea alert ca să facem față, că alergăm între trei job-uri ca să ne plătim ratele la mașină și la casă. Dar cum rămâne cu timpul liber pe care fiecare dintre noi îl avem, fie el cât de puțin? Nu e mai simplu să tragem de greutate la sălile de forță sau de fitness, să ne bronzăm tenul prea alb în luna ianuarie, să hoinărim prin mall-uri ca să nu ratăm ultimele colecții, să stăm ore în șir în fața oglinzii ca să dăm apoi bine pe terase sau în cluburi. Și, în cazuri fericite, ca să nu zicem că nu suntem "citiți" intrăm pe google sau pe dex online și ne îmbogățim cultura generală cu câte un nume de scriitor sau cu câte un neologism. Iar dacă, întâmplător, ni se recomandă o carte bună, cea mai simplă variantă e să facem rost de ecranizarea ei și să o "citim" în maxim două ore. Să nu înțelegem că ar trebui să revenim la epoca primitivă sau să nu ne preocupăm de aspectul nostru, dar oare ar trebui ca viața unora să se reducă numai și numai la asta? Potrivit unui studiu recent numai 41% dintre români mai citesc, cel puțin o dată pe lună și cel mai adesea ziare și reviste, majoritatea preferând să-și petreacă timpul liber în fața televizorului și, în procentaj și mai mic, să participe la spectacole, concerte, să viziteze muzee, expoziții de artă⁵. Credem sau nu că lecura mai e la modă în zilele noastre, ar trebui să cultivăm gustul pentru carte încă din sânul familiei și să-l încurajăm în sistemul educațional pentru că așa cum spunea și Miron Costin "*în vremuri vitrege, nu este totuși bucurie mai mare pentru om decât deschiderea unei cărți. Pentru că astfel vei afla ce-au gândit alții. Apoi, închizând-o, vei afla și ce gândești tu. Chiar dacă o carte este un sfătuitor rece, ea este, sigur, un prieten*".

¹ Analfabetism funcțional este o noțiune care se referă la persoanele care știu să citească, dar nu înțeleg ceea ce au citit.

² Sursa: INS, Recensământul Populației 2002

³ În Finlanda se înregistrează cea mai scăzută rată a analfabetismului funcțional

⁴ http://ro.wikipedia.org/wiki/Analfabetism_func%C5%A3ional

⁵ Potrivit unui studiu Gfk.

Adam PETRE

chip întregit

în zgomot de somn și stele arse
 pereții curg alb
 devin lichizi
 ridurile ce întârzie să apară
 sunt așteptate ca un rege venit la un ultim regat
 desenându-mi pe palme o oglindă spartă
 să nu-mi văd nicicând chipul întregit

stele elefanți

curg peștii ca poeziile din vene,
 gândurile sunt niște găuri
 ce se preschimbă în litere de limbă și foc.
 litere, gânduri, găuri arse.
 poeziile ca peștii curg într-o lună de mai cu lună
 plină,
 curg visele ce le visez pe un fir roșu de mătase,
 purtător de vise e trupul meu...
 îmi spun că lumea e fără de sfârșit,
 că frumusețea devine insuportabilă,
 că viii își plâng morții cu miros de lumânare,
 că tu mă iubești pe mine cap coadă...
 aș epuiza toată frumusețea și m-aș întoarce într-
 un deșert
 cu noapte fără albastru și elefanți în loc de stele.

nasc pentru tine

în fiecare zi îmi este dor de tine,
 în fiecare zi nasc pentru tine cuvinte, fluturi,
 păpuși din
 hârtie, străzi fără nume.
 nasc alei de parcuri și semafoare,
 acvarii pentru pești multicolori,
 păduri, câteva treceri de pietoni,
 poezii necitite de nimeni, virgine,
 și cai sălbatici ce respiră absența ta,
 un dumnezeu de negăsit, născut pentru visare...
 visarea ta, oglindirea mea...

lui A.

nostalgia

luna locuiește într-o cutie
 cutia locuiește
 într-o oglindă
 oglinda locuiește
 într-un piaptăn
 piaptănuț locuiește
 într-un brici
 briciul locuiește
 într-o rochie
 rochia locuiește
 într-o
 nostalgie

nuci de cocos și curmale

trăiesc în sud
 sudul urechilor tale
 sudul ochilor tăi
 sudul mâinilor tale
 sudul penisului tău
 trăiesc în sudul trupului tău
 hrănindu-mă cu nuci de cocos și curmale
 tu ești un moft al vieții mele
 trăiesc în sud cuminte și surdă
 din bărbat în bărbat
 călătoare surdă și cuminte
 bătrână și perversă
 mirosind a petale de trandafir

colivie cu trandafiri roșii

Duminica
 ies
 la
 plimbare
 prin oraș
 cu
 o
 colivie cu trandafiri roșii
 prinsă
 în piept
 în loc
 de inimă.

smirnă și tămâie*“și nu mă voi mai naște”*

În nisip merg pești cu cozi de cămile și stele,
 în nisip vulesc pești ce nu se scurg din mine,
 în nisip cifrele nu nasc nu tac lumea morților,
 în nisip trupul meu e o figură geometrică.
 din nisip trupul se întoarce în paradis
 cu urme de lut și spermă,
 sub nisip tatăl nostru din ceruri își îngroapă
 fii
 cu algoritmi, smirnă și tămâie.

Titi DAMIAN

„Tăcutele iubiri” de Nicolae Peneș sau Bucuriile ascunse ale spiritului

Am credința că întâmplarea își are și ea legile ei, ascunse multora dintre noi. Uneori trecem pe lângă ea, nepăsători, poate că nu o observăm sau nu vrem s-o băgăm în seamă. Poate lua infinite înfățișări dar, pentru a simplifica lucrurile, să presupunem că poate fi un om sau o carte. Cum mi s-a întâmplat și mie. Mă sună un prieten și mă invită la o lansare de carte de istorie, chiar la Uniunea Scriitorilor. Nu cunoșteam autorul, dar am dat totuși curs invitației. Nu mi-a părut rău, căci am descoperit acolo lumea bună a istoricilor, mai ales că și eu cochetam cu fascinanta istorie. Se lansa cartea buzoianului Nicolae Peneș despre Alexandru Marghiloman, volumul întâi. Nu trece prea mult timp și, de data aceasta, sunt invitat direct de autor la o altă lansare, a volumului al doilea, (o lansare de excepție - o consider eu) la hotel Athenee Palace din București, salonul „Regina Maria”.

În aceste împrejurări am avut șansa să-l cunosc îndeaproape pe istoricul Nicolae Peneș. Nici astăzi nu știu cum, când și cine mi-a strecurat și o carte de poezie a acestuia, „Tăcutele iubiri”, editura Alpha, Buzău, 2005. Rețin, totuși, ca prin vis, și un scurt comentariu: „Citind-o, în intimitate, ai să trăiești o sărbătoare a spiritului!” Sincer, cartea a așteptat mult într-un raft, să-i vină rândul...

Și i-a venit...

M-a izbit titlul, o metaforă ce încifrează o existență îndurerată și o trăire discretă, încununată de aura eternei iubiri. Descopăr în prefața autorului un cuvânt magic, „sfială” și încep să refac chipul Poetului, dar mai ales al Omului care-l rostește. Ceva mai jos dau peste o altă metaforă, „frânturi de suflet” care m-a curentat, obligându-mă să parcurg volumul dintr-o suflare. Chiar din primul text poetic mă atrage un cuvânt chinuit, „așteptare” până când iubita (eu i-aș zice „neștiuta”) va fi „pădure de dragoste”. Așteptarea îndrăgostitului presupune o perpetuă „oprire”, fiindcă „Inima mea / inima ta n-au mai cunoscut drumul întoarcerii”. Iubirea devine „O durere în apă / și alta în lumină”. Deplânge în tăcere dispariția trupului iubitei și trăiește sentimentul vinovăției: „Niciodată vina / nu va fi a ta”. O descântă cu o poveste la răsăritul lunii pline pentru a o întâlni încă o clipă cât o veșnicie: „Tu ești luna care / a murit în ceas”. O admiră odată cu izvorul: „Tresar izvoare albe / Când apa le-o petreci”.

Și tot așa, te farmecă eterna poveste a iubirii dispărute, nesfârșite, neștiute, așteptate, neîmpărtaşite, șoptite în bijuterie după bijuterie, precum: „Tu nu mă da, tu nu mă du / Nu-mi spune niciodată nu / Sub cerul care moare-n noi, / Sunt singur, niciodată doi”. Arghezan („De-abia plecaseși”) și eminescian deopotrivă („De ce nu-mi vii”), Nicolae Peneș (nume predestinat) își

murmură șoptit povestea dragostei cât o viață de lungă.

Încet, treptat, iubita dispare din visul perpetuu, neîmplinit, rămânând doar iubirea, adică esența - iubita spiritualizată, într-un vers genial: „Dar ai venit când prea eram târziu”.

Cu o discreție desăvârșită, aș zice chiar cu vrajă, poetul te captează într-un joc al temelor și motivelor literare eterne: țara: „Ninge peste țara mea cu alb”; istoria: „Piatra caldă plânge și sărută / Umbra Brâncoveanului tăcută”; mama: „Pașii mei, mamă, prin iarbă te strigă”; codrul: „Peste pădurile din gând / Cade neliniștea plângând”; sfârșitul: „Cine mă cheamă, cine mă vrea? / Cade izvorul la poarta mea grea”; părinții: „Părinții mei, păduri de grâu în vânt / M-au binecuvântat cu foșnet blând”.

O poezie cu o combustie mocnită, întreținută de fiorul blând, elegiac al curgerii prin sentiment, lăsând în urmă umbrele ecoului ultimei corzi a viorii lui Paganini.

Nu pot lăsa condeiful din mână până nu transcriu, pentru cititor, o lacrimă de chihlimbar:

„Există-n univers o oră - cheie,
Când toate câte-s parc-ar vrea să steie...
E orologiul obosit. Tic-Tacul
Abia, abia îl mai încape veacul.

Există-n univers o clipă grea,
Când toate câte-s parcă vor să stea,
Iar orologiul obosit, săracul,
Abia, atunci de-l mai aude veacul.”
(Există-n univers)

„O carte curată și suspinată”, așa cum inspirat o simte și confratele său într-ale Poeziei, Gheorghe Istrate. Subscriu și întăresc: o bucurie ascunsă a spiritului.

desen de Carmen Racoviță

Radu VARTOLOMEI

Brunswikerul¹ negru

Soarele nu avea curajul să apună în culori metalizate peste mahalaua hoților de fier vechi, așa că pleca acoperit de fum ca numai pentru a trage o țigară și apoi să revină, să le vegheze complice munca.

Într-una din curțile mahalalei un băiat cu mintea mult prea tânără pentru corpul său prindea chingile unui harnașament mai mult improvizat.

- E bine așa, tată? I-a întrebat fata bătrână.

- Da mă! E bine! i-a răspuns o voce cu trăsături atât de brutale încât păreau turnate în fontă fără măcar să îl privească.

Peste puțin timp va fi beznă, dar până și mâinile băiatului puteau, fără văz, să potrivească harnașamentele ce le aranjaseră de sute de ori înainte.

Căruța era gata, băiatul aștepta în spate în timp ce bărbatul de fontă trăgea din țigara lui ieftină.

- Hai fă, că după tine stăm! zise bărbatul între două fumuri resemnate.

Din camera ce a avut cândva pereți albaștri înflorați, dar care de mult se acoperiseră de funingine ieși o creatură cu fața atât de tăbăcită încât cu greu se mai putea zări frumoasa pe care un bărbat o iubise.

Soarele dispărut de abia acum avea curajul să-și arate adevăratele culori.

Băiatul bătrân mai arunca din când în când o privire spre ele, uitându-se la o poză veche decupată dintr-un manual de istorie de mult scos din uz.

„Așa o să fie și uniforma mea!” și-a zis zâmbind.

- Auz? Treci di dischidi poarta aia să ieșim cu căruța! i-a zis bărbatul aruncând țigara sub roata uzată.

Băiatul sări și dezlegă cele două foi de placaj luat de pe cine știe ce șantier cu fițe al orașului.

- Gata! Bre... da a vinit ordinu' de chemat la armată?

- Nu, mă! Da' tre' să vină, i-a răspuns bărbatul privind la nevasta lui.

Aștepta de ceva vreme ordinul acela! Cam de când l-au chemat prima dată, adică pe când s-a fălit celor de la recrutare ce bun călăreț este el și ce bine se înțelege cu caii. Da! El era un bun călăreț! Pe vremea când îl avea pe Hussar, călărea într-una.

Ce cal bun mai era și Hussar! Iar el era copil pe atunci! Era în școala generală, iar profesoara de istorie, diriginta lui și toți ceilalți profesori spuneau despre el că este un geniu. Diriginta le povestea despre cavalerie, cum bărbați curajoși și caii lor rezezi stăpâneau câmpul de luptă, iar el repeta cu Hussar seară de seară atacuri triumfale împotriva oștirilor din timpuri barbare până în epoca lui Napoleon.

În timpul bătăliei de la Waterloo s-a întâmplat tragedia. Când el și armăsarul roșu stăteau drepti așteptând trâmbița de atac o mașină germană ce nu i-a observat a frânat brusc, sperindu-l pe Hussar. Proaste mașini mai fac nemții aștia!

El a căzut. Băiatul nu a mai fost la fel. Iar clasa a șaptea a fost ultima lui clasă la școală. Cei de la spital au fost buni cu el. Ce contează că nu se mai putea ține... se mai întâmpla și la alții!

Hussar nu avea nici o vină, dar tata a venit într-o seară beat, și-a amintit de băiatul lui cel genial, iar armăsarul cel roșu... Ei bine armăsarul cel roșu nu a mai fost.

Cât a mai plâns!

Pe calul său cel nou l-a găsit în oraș când chipul de gărgui al băiatului împodobește intrarea unei biserici cu pretenții de catedrală.

Stătea acolo cu mâna întinsă, așteptând, când l-a văzut păscând puțină iarba de pe marginea drumului chiar în fața sediului poliției din orașul său cu pretenții. Calul a mâncat colțul de pâine pe care i l-a întins, atât de flămând era, iar mai târziu, când un grup de tuciuarii au vrut să îi fure pomenile, l-a apărât.

De atunci îl avea, i-a spus Ulan. Tata l-a pus să tragă la căruța ce aproape seară de seară făcea drumul până la haltă ca să se încarce cu fier vechi, care era apoi vândut către directorii colosului siderurgic ce hrănea orașul.

- Bă! Nu mai dormi și treci în fața calului de-i spune să facă liniște, că nu vreau să ne prindă patrula pi aici!

Băiatul sări iarăși din căruța și îi șopti ceva calului ce apoi pășea în urmele „adidașilor” de căpătat.

Erau la gard. Ai lui l-au lăsat cu căruța afară să o țină ascunsă și calul liniștit, nimeni nu trebuia să îl audă, iar când ei ieșeau cu fierul din depozit, el trebuia să tragă aproape ca să îl încarce.

Lui nu îi părea rău. Calul mai mânca un colț de pâine.

- Ulane! Ce zici? Crezi că aștia m-or lăsa la armată cu calu' meu? Ci bini ar fi, mă! Adică să ni chemi pi amundoi! Ulan ar fi fost cal bun la armată. E curajos. Nu e el așa de roib cum stă bine unui cal de trupă, dar te puteai baza pe el oricând. Cei de la armată i-ar aprecia, pe băiat l-ar îmbrăca în uniformă roșie de paradă, iar calul va fi în sfârșit bine hrănit și îngrijit.

¹ Brunswikerii au fost un regiment al junkerilor Sfântului imperiu roman de națiune German desființat de către Napoleon în 1804. Acest regiment de cavalerie ușoară a fost distrus în timpul bătăliei de la Waterloo, fiind ultimul regiment al unui stat ce încetase să mai existe de un deceniu. Nu au rămas decât ca o notă de subsol în istorie și prin uniformele lor negre cu caschetă împodobită de către stema craniului cu cele două oase ce vor deveni simbolul SS-ului nazist de mai târziu și care au simbolizat aspirația lor de a lupta până la moarte pentru stat și conducător.

(continuare în pag. 29)

Georgiana STAN

PRIMAVARĂ SCĂLDATĂ ÎN POEZIE

Actul I
Scena I*(curtea școlii, mulți copii, atmosferă caldă de primăvară; Iulia stă pe bancă și inspiră adânc)*

Alex: Hey, Iulia! Ce faci?

Iulia: Inspir mirosul de primăvară.

Alex: Mda, ce poetic...

Iulia: Ești răutăcios. Serios, nu simți că e altfel primăvara? Că devii o altă persoană? Una mai relaxată și mai puțin răutăcioasă... *(îl scrutează cu privirea)*

Alex: Fii serioasă! Doar nu te-ai supărat...

Iulia: Este anotimpul meu preferat, cum vrei să nu mă supăr?

Alex: Stai să ghicesc. Te-ai născut primăvara, nu-i așa?

Iulia: Da, dar ce legătura are? Mie chiar îmi place primăvara... Serios!

Alex: Îți dau un indiciu. M-am născut iarna. Care este anotimpul meu preferat?

Iulia: Iarna?

Alex: Nu, prostuțo! Vara, evident... gândește-te la soare, plajă, fără teme...

Iulia: Nici nu mai știi ce vorbești, nu vezi că te contrazici? Te-a afectat cumva mirosul îmbietor al primăverii? *(îl împinge ușor)*Alex *(îndreptându-se spre clasă)*: Mirosul îmbietor al primăverii... Poate te-a afectat pe tine *(sarcastic)*. Acum o să-mi spui că scrii și poezii, nu?

Iulia: De fapt chiar scriu.

Alex: Da, și eu la fel *(râde)*. Arată-mi!

Iulia: Știi, ÎNCEPI SĂ MĂ ENERVEZI!!!

Alex: Calmează-te, nu ai spus chiar tu că primăvara te relaxează?

Iulia: Nu și când ești tu prin preajmă.

Alex: Haide, arată-mi!!! Promit că nu râd... *(își schimbă atitudinea în una demnă de compasiune)*. Te rog...!!!

Iulia: Ok, fie... Dar doar pentru că altfel m-ai considera o mincinoasă.

Actul I
Scena II*(în clasă, Iulia și Alex stau aplecați asupra unui caiet roșu)*

Alex: Să vedem marele talent din această frumoasă fată...

Iulia: Ai spus că nu râzi. Și nu am nevoie nici de ironie.

Alex: Dă-mi caietul! *(Iulia i-l dă)*. Să citim!

Fericire de primăvară

Motto: Haide, ieși în primăvară,

Ai curaj și respiră-i aerul!

Început promițător!

Iulia: Citește și nu mai comenta!

Alex: *(cu o intonație afectată)*

Ieșim din umezeala blocurilor reci

Ca dintr-o închisoare de beton.

E altfel afară, soarele e băgat în priză.

Tu simți că e altfel, că suntem liberi *(Alex se stăpânește să nu râdă)*

Inspiram aerul cald de flori

Mă iei de mână, tremur

Zâmbești, iar primăvara aruncă flori peste noi

(Alex are un zâmbet extrem de sarcastic)

Atunci să ne jucăm cu ea...

Alergăm pe străzile verzi

La un moment dat cred că noi zburăm

Zboară, puiule, zboară! *(Alex râde de-a binelea acum)*

Iulia: Știi, nu te mai las să citești...

Alex: Gata, m-am potolit. Stai calmă!

Ne trântim pe o bancă

Verde.

Hei, și ceilalți aleargă!

Suntem toți organisme ce funcționează cu primăvara.

Este energia noastră primă.

Haide, ieși în primăvară,

Ai curaj și respiră-i aerul!

Iulia: Mă bucur că te-ai amuzat. Să fii sănătos! *(se întinde să-i ia caietul)*Alex *(se ferește)*: Nu reacționează așa! Unde este spiritul tău umanist? Mie chiar mi-a plăcut și am râs pentru că nu mă așteptam la așa ceva de la tine. Nu în sensul rău, dar chiar ai talent, frate!

Iulia: Soro.

Alex: Da, mă rog. Cum zici tu ...

Actul I
Scena III*(aceleași personaje, același loc, dar altă poezie)*

Alex: Pot să mai citesc una? Te rog....

Iulia: Dar eu pot să te refuz?

Alex: Nu prea.

Iulia: Atunci citește.

Alex: Următoarea este... Mărțișor. Ce nume original!

Da, este Mărțișor.

Iarăși. Again. Din nou.

Plec cu ghiozdanul în spate

E ușor ca primăvara.

Zâmbesc pe stradă, sunt singură.

Lumea se uită ciudat. *(pe fața lui Alex apare un nou zâmbet, ceva de genul «v-am zis eu că nu e normală»)*

Dar ei sunt doar sistemele binare,

Au învățat să râda doar prin

Smiley faces.

Ajung în stație, vine busu'

Aglomerat de visuri și pungi de cadouri.

(continuare în pag. 25)

Cobor, inspir puternic aerul dulce. (Alex se uită insistent la Iulia. Iulia pleacă ochii).

Vine Mircea spre mine, îmi întinde un mărtişor
Zâmbeşte, îl pup şi mergem împreună
În liceu.

În el, alte mărtişoare, alte chipuri,
Dar aceeaşi primăvară.

Frumos, tu chiar te pricepi. Dar de ce scrii? Ca să citesc eu?

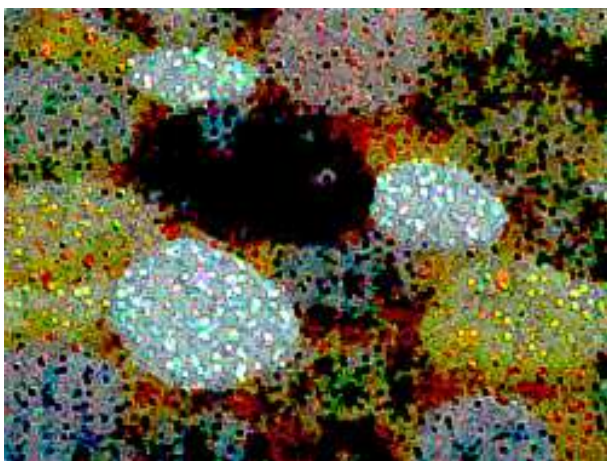
Iulia: Sunt părerile mele despre primăvară. Este descrisă cu ajutorul cuvintelor starea pe care mi-o dă primăvara. Nu cred că înţelegi...

Alex: Poate că tu crezi greşit. De fapt am impresia că eu chiar te înţeleg. Eşti îndrăgostită!

Iulia: Să nu-mi spui că de Mircea pentru că NU EXISTĂ!!!

Alex: Nu, mă, tu eşti îndrăgostită de PRIMĂVARĂ!

Sfârşit

desene de Carmen Racoviță

Martha CRIŞEAN

- D E B U T -

Masca lumii

E ger, ceaţă şi zgomot! Forfota din jur îmi provoacă milă şi amintiri! Privesc la ei de la geam... ei... în jos... pe deasupra fularelor şi pe sub căciula bine îndesată pe cap!! Încerc să-i dezbrac pe fiecare de gânduri şi să pătrund dincolo de tot! Gândesc că fularul, căciula şi haina groasă, poate "murdărită" de timp, sunt doar o mască a lumii. Dincolo de ea... ce este? Un vis neîmplinit - dovadă ridurile apărute pe frunte; un an în plus - dezavantaj al tinereţii; dorinţa de a AVEA - citită pe mâinile crăpate şi muncite şi poate... "speranţa de a fi IUBIT" - spune lacrima din colţul ochiului! Lumea e făcută din oameni, iar oamenii din vise, gânduri, speranţe şi rugi! Ca să pătrunzi dincolo de masca lumii înseamnă să vrei să te "îmbogăţeşti" cu tot ce are sau nu această lume...

Părăsesc locul meu de la fereastră şi... las geamul să îngheţe... De ce? Off... e greu să le ştii pe toate, să le vezi pe toate si să nu ştii cu ce cuvânt să le dai zâmbetul, cu ce mână să le iei... masca!!

Vis... de copil mare

Am adormit citind din mine şi visul mi-a arătat chipul dragostei. Undeva mai departe în zare văd acest chip... Ciudat! Seamănă cu tine...

Te dezvelesc uşor de secrete şi aflu că te numeşti Dragoste. Ai venit să-mi bântui visele, să-mi auzi râsul copilăresc şi să-mi încânţi inima cu glasul tău. Deodată prind aripi... Mă înalţ până la tine... Ochii... vorbesc despre noi, obrajii se întrec în a-şi jura credinţă, iar buzele caută dovada, dulcea sărutare! M-ai prins! "Inocenţă" e scris pe fruntea mea, iar pe a ta... nu văd bine! "Dragoste?" Poate... visez! Aşa ceva există oare? De ce nu? Vreau, îmi place, iubesc! Împreună vom depăşi toate graniţele, vom împărţi lumii din bucuria noastră! Le vom face cunoştinţa cu Domnul Cupidon! Împreună... Ce frumos sună!

Zorii dimineţii au parfum de tine, culoare de mine şi gust de NOI! Ce frumos e să visezi... frumos!

Dimitrie LUPU

LOLELIA

Nu știu când și cum a crescut și s-a împlinit floarea aceea ciudată care m-a pus în legătură cu Lolelia, deși treceam măcar de două ori pe săptămână prin dreptul ei. Adevărul e că nu prea observăm lucrurile care iau naștere sub ochii noștri, și-apoi eram și foarte tânăr, și strada, la fel cu toate celelalte asemenea ei, nu promitea nimic dincolo de farmecu-i desuet, ca un sesterț, o mahmudea ori altă monedă veche văzută pe taraba vreunui numismat, la târgul colecționarilor. Dar ea crescuse aproape sub ochii mei, își răsfirase pe pământ, în evantai, frunzele mari și late ca ale brusturilor tineri, doar ceva mai netede și mai lucioase, își înălțase lujerul lung cam cât lărgimea brațelor mele, iar acum se pregătea să-și deschidă corola.

Închiriasem o cămăruță mobilată în partea de jos a orașului: pat, șifonier în două canate, din lemn masiv, masă confectionată, cândva, în gospodărie și lavoar cu mic rezervor suspendat în perete, chiuveță și găleată pentru zoi. O mică nebunie rustică rătăcită în marginea orașului: pereți de ceamur, gard din scânduri negeluite, alee din cioburi de cărămidă arsă... Mi se părea că iluminatul electric destramă cumva farmecul rusticului, așa că mi-am făcut rost de o lampă cu gaz, umblând câteva dimineți de duminică la rând prin târgul de vechituri. Însă lampa mea ardea într-un colț, nu rotund ca la mama acasă, afuma pereții și făcuse o pată circulară, mare, pe tavan, drept care buna mea gazdă, Sofia pe nume, mi-a aruncat-o într-o bună zi la gunoi. *Binele fără de rău și răul fără de bine își pierd sensul*, spunea înțeleptul meu tată, însă zadarnic am încercat să-i demonstrez doamnei Sofia că această aserțiune se verifică mereu până în cele mai mărunte lucruri, fapte, întâmplări.

Însă, curând, bucuria lampei cu gaz a fost înlocuită cu descoperirea trecerii pedestre de la partea de jos a orașului la cea de sus și invers, prin ulicioarele strâmte, în trepte mai înguste ori mai late, urmând meandrele terenului. Piatră veche, dale granitice sau cuburi, alunecate în corpore pe mici porțiuni ori chiar lipsind pe alocuri, cu iarba răsărind printre ele, mai ales pe la îmbinările treptelor și pe margini. Ziduri din beton stau și astăzi de ambele părți ale stradelor, împotriva alunecării solului. Străzile înseși par să curgă, oridincotro le-ai privi. Peste zidurile de strajă, prin ele și peste ele vegetația țâșnea năvalnică, acaparatoare. Vechiul căzut în desuetudine, paragina întinzându-și

atotcuprinzătoarele-i tentacule, însă pentru mine tocmai această stare de lucruri emana un anume farmec. Sub aspectul în destrămare puteam să-mi închipui în voie fumuseștea, mândria de odinioară a locului. Se vedea că a fost un oraș înstărit. Soliditatea clădirilor mă ducea cu gândul la hărnicia și încrederea acelor locuitori. Arhitecților vremii le trebuise ceva ingeniozitate; nu-i deloc simplu să ridici o locuință cu fason pe un teren atât de înclinat. O parte din uimirea și admirația pe care mi-o stârnea locul li se datora, cu siguranță, și încă una importantă: Panta impusese soluții unice, cu iz vizibil inspirat din trăinicia barocului într-o vreme predominant clasică. Numai pentru mine, etichetasem acel stil: *Baroc simplificat*, baroc care își asumă clasicul, și nu mă încurcam deloc în ambiguitatea expresiei. Dincolo de cuvinte, partea aceea a orașului emana un farmec aparte, un pitoresc numai al ei și clasificarea mea, numai a mea, dădea glas doar senzației din sufletul meu. Diversitatea răspunsurilor arhitecturale la provocările terenului, fără ruperea unității locului, mi se părea de-a dreptul încântătoare. Încă se mai construiau locuințe armonizate cu peisajul natural: terase, scări largi, temelii puternice, fațade luminoase împlinind și punând în evidență spațiul. Spațiul ca izvoditor nesecat al timpului.

Când ieșeam în oraș după treburi ori din pură plăcere alegeam una dintre acele ulițe în trepte. Numai în caz de urgență luam autobuzul care ocolea pe strada Portului, urcând paralel cu Dunărea până aproape de strada Domnească. Mă puneam în acord cu adevăratul aer al orașului, cu seva lui, pentru a-l simți în totala diversitate adunată prin vreme.

Și tocmai urcam treptele Aleei Gabierului, într-o după amiază, când m-a strigat domnișoara Lolelia:

- Domnu'! Domnu'!

Printre tufele înalte de bozie, date într-o parte cu palma, apariția-i subțire și albă m-a oprit în loc și m-a lăsat fără grai, pe moment. Deasupra ei, un vișin fragil, contorsionat ca vai de lume, își apleca poamele sărace.

- D-da, da? am reușit să bolborosesc totuși.

- Dacă sunteți drăguț, v-aș ruga să-mi dați floarea de colo, mi-a indicat direcția cu bărbia.

Zâmbea. Un zâmbet luminos și trist totodată, adresat mai mult *florii*. Însă acolo, lângă zidul pitic de ciment, ascunsă în droaia de bălării, nu se afla decât ceva care ar fi putut fi luat cel mult drept bobocul unei flori: În vârful lujerului înalt, o capsulă prelungă, de un verde atins de gălbenare, era secționată longitudinal de o dungă roșie ușor îngroșată spre vârf.

- Acea? am întrebat prostește.

- Da. Dacă sunteți drăguț, vă rog.

Am privit la planta din care doar lujerul făcea act de prezență, apoi la făptura ascunsă pe jumătate de zidul sprijinitor. Ar fi putut să-și ia și singură trofeul râvnit; câțiva pași mai sus se găsea o portiță ruginită din fier forjat, cu cinci trepte necesare coborârii în stradă. Ea aștepta. Șovăind, m-am întors cei câțiva pași, până în dreptul *florii*. Parcă nu-mi venea să frâng mândrețea aceea de lujer, mai ales că rodul lui nu era deocamdată decât un ghemotoc prelung, crud.

(continuare în pag. 27)

- De ce vrei s-o rup? am dat glas nedumerii care mă încerca.

Zâmbetul a apărut din nou pe fața-i blajină, dar acum conținea o abia simțită undă de superioritate:

- De ce se rup florile?

M-am gândit că aceea încă nu era o floare, am vrut să i-o spun și ei, însă am renunțat:

- S-o rup de jos? am întrebat, deja aplecat asupra plantei.

- Da, de jos ar fi cel mai bine.

De aproape mi se revelase forma tubulară a lujerului. L-am prins între degete. Îi simțeam textura netedă, răcoroasă, plină de cili mărunți, ca puful de pe bărbiile adolescenților. Bobocului i-ar mai fi trebuit câteva zile până să se deschidă. I-am spus acest lucru și ei:

- Știu, mi-a răspuns. Dar se poate maturiza și în vază.

- Pot veni și în zilele următoare până aici, m-am oferit. Ar fi bine să-l lăsăm să-nflorească.

- Vă rog, a spus cu început de nerăbdare. Dacă vreți să mi-l dați, dați-mi-l acuma. Dacă nu, am să aștept pe altcineva.

Am apăsat ușor, îndoindu-l. Tubul avea o elasticitate medie, mi s-a părut, dar la un moment dat a plesnit pe neașteptate. Un pocnet plin, ca al aerului strivit între căușele palmelor bine strânse. Nu mai era nimic de făcut. M-am apropiat de ea și i l-am întins. Fața i se luminase a mare bucurie. Mi-am ferit, vinovat, privirile, planta aceea suferise supliciu destinată celor din categoria ei înainte de vreme. Pe lângă ea, ochii mi s-au oprit asupra casei, strivită între alte două mai mari, mai impunătoare. Arăta suplă, mândră cumva de punerea în valoare a spațiului îngust destinat ei, sprijinită spre vale într-o trenă lungă din ciment, acoperit cu un pospai de mozaic.

- Ce stil e? am întrebat-o, uimit, după ce și-a terminat efuziunile mulțumirilor.

- Casa? De unde să știu?! Nu mă pricep la construcții. Vă place?

Îmi plăcea: O minte isteată concepusese o locuință frumoasă, bine armonizată în spațiul puțin care i se pusese la dispoziție. Proprietarul avusese norocul să dea peste un architect bun, foarte inspirat. Un peisagist care știuse să aprecieze și strămtimea locului și meandrele terenului și locuințele bogate din jur. Dincolo de cenușiul adunat prin vreme, casa aceea arăta întocmai ca o mireasă gata să pășească în fața altarului, înconjurată de crinoline și fracuri.

Domnișoara Lolelia - aveam să aflu mai târziu că așa se numește - mi-a văzut mirarea și curiozitatea; recunoștința sau singurătatea în care trăia i-a deschis amabilitatea:

- Vreți s-o vedeți mai de aproape?

- N-aș îndrăzni să...

- Oh, dar vă rog! Mi-ați făcut un serviciu nemăsurat! De nemăsurat! Și cum încă mai șovăiam, a continuat: Puțin mai sus este o poartă. Nu se mai deschide - ploile aproape au îngropat-o -, dar puteți sări peste ea.

Insistența ei și faptul că ar fi trebuit să escaladez acel grilaj din metal ruginit, îmi veneau cam peste mână: N-aș fi vrut s-o refuz, mai ales la gândul că n-o să mi se mai ivească niciodată ocazia de a vizita o astfel de casă, însă nici nu mă vedeam cațărându-mă pe poarta îngustă, ca un fur. Nu exista și o intrare normală în palma aceea de curte? Însă ulterior am sărit de multe ori pe acolo.

Încăperile nu arătau atât de strâmte cum le-ai fi crezut din afară. Se găsisse loc chiar și pentru o scară melcată în alcătuirea aceea de trei încăperi pe fiecare dintre cele trei palieri: un dormitor, o surfragerie și o bibliotecă. Totul ar fi arătat simplu și funcțional, dacă ai fi cunoscut planul clădirii, cred. Însă eu n-aveam de unde să-l știu și nimeni nu mi l-a dezvăluit niciodată. În unele după amiezi rătăceam ore în șir prin strămtul, interminabilul coridor dintre cele trei încăperi în căutarea bibliotecii. Deschideam o ușă și alta și alta, toate asemenea, însă nimeream mereu într-o debara, un dormitor, o surfragerie, o baie ori în alveola rostuită ca bucătărie a palierului respectiv; O chicinetă de fapt, în care abia te-ai fi putut învârti, că te și mirai cum de încăpuseră acolo toate cele necesare într-o bucătărie. Și ceea ce le întrecea pe toate era faptul că odată rătăcit în coridor nu mai puteai fi sigur nici măcar la ce etaj te aflai. Porneam, de pildă, pe culoarul de la parter, în căutarea bibliotecii unde se aflau clasicii literaturii universale, însă când, în sfârșit, nimeream încăperea cu rafturi ticsite de cărți constatam că mă aflu la primul etaj, printre scrierile importanților autori moderni, ori la ultimul palier, între cărțile de aventuri de tot felul: *15 lei, a* (de la aventura), *Scorpion, Temerarii, Enigma, Delfin...*, rânduie pe colecții, în ordinea aparițiilor.

Atunci, însă, când am pășit pentru prima oară în casa-mireasă, domnișoara Lolelia mi-a servit o ceașcă de ceai în bibliotecă de la parter, motivând că în surfragerie ar fi cam dezordine. Pe masa scundă dintre noi, într-o vază prelungă de cristal, la capătul lujerului înalt, trona floarea. Se deschisese în toată splendoarea ei, șase petale mari, catifelate, pline de viață, de culoarea soarelui de vară în timp ce se află pe jumătate ascuns, la apus. Acum, dacă stau să analizez secvență cu secvență întâmplarea, n-aș putea jura că alesese biblioteca aceea numai din motivul invocat: I-am văzut bucuria țâșnită prin toți porii și fulgerarea încântată a privirii când mi-a simțit uimirea și aviditatea la descoperirea încăperii tapisată cu rafturi de cărți...

Habar n-am ce om fi vorbit la acea primă și ultimă întâlnire tihnită a noastră. Știu că ea încerca să lege un capăt de conversație, ca între oameni care abia s-au cunoscut, însă ochii mei umblau numai prin rafturile de cărți, le cotrobăiau, și le însușeau deja. Pe urmă, în drumul spre casă, mi-a părut rău că mă arătasem atât de prost crescut, dar nu mă puteam întoarce din drum să-i cer iertare. M-am consolată cu gândul că o să-mi repar cu prima ocazie impolitețea, însă ocazia aceea n-a mai venit niciodată.

Cât oi fi stat acolo, în fața ceștii de ceai, răsfoind

(continuare în pag. 28)

(urmare din pag. 27)

În gând cărțile de pe rafturi? Hoffmann, Baudelaire, Poe, Gogol, Villon, Călinescu, Ion Barbu (încă interzis la noi), Esenin, Mateiu Caragiale... Tin minte că o dată am furat *Craii de Curtea Veche*, pe care doream s-o am oricând la îndemână, am înfipt-o sub curea între cămașă și haină, însă în drum spre casă, pe la jumătatea străzii-scară, am constatat că o pierdusem. Cu sufletul la gură, am refăcut pas cu pas calea înapoi, până la poarta ruginită și până la ușa casei, grea prin masivitatea și feroneriile aferente, însă cartea dispăruse, și pace. Și nici n-aș putea spune în cuvinte cât de bucuros am fost în ziua următoare când -ce m-o fi îndemnat?!- am căutat-o și am găsit-o la locul ei, în raft!

Când m-am îndurat să-mi dezlipesc privirile de rafturile cu cărți, în bibliotecă începuse a se întuneca. Cred că de o bună bucată de vreme nici nu mai deosebeam unul de altul cotoarele lor, ci doar le pipăiam în minte, pe rând, așa cum le înregistrasem pe lumină. La ușă domnișoara Lolelia m-a oprit:

- Sunteți cititor?
- Da, îmi place să citesc, când am ocazia.
- Cărți bune?

Am tăcut. Eram prea tânăr pentru a înțelege că despre cărți și alte câteva lucruri se poate vorbi deschis oricând și oriunde, doar păstrând buna cuviință și necesarul dram de sinceritate.

- Sunt cărțile tatălui meu, a continuat ea. A fost și el scriitor. Unul mărunț, de provincie. Ca profesie, a fost medic. Poate ai să-l descoperi printre ceilalți.

- Îmi... Îmi împrumutați cărți?! am reușit să îngaim într-un târziu.

- De ce să-ți împrumut? a zâmbit, ușor amuzată de naivitatea mea.

- Atunci?...

- N-am voie să împrumut cărțile tatei. N-am voie să scot nici o carte din casă. Dar poți veni oricând să citești, în bibliotecă.

- N-aș vrea să deranjez...

Ce greu mi-am smuls aceste cuvinte din piept! Însă buna mea mamă, care cobora dintr-o familie decimată de *democrația populară*, mi-a sădit în suflet convingerea că dacă nu te lași strivit de tine însuși ori de câte ori situația ți-o cere, te vor strivi alții: răii, șarlatanii, profitorii de tot felul, ideologii de profesie..., transformând în gunoi tot ce ai putea aduna bun și frumos în tine.

- N-ai să mă deranjezi; Eu sunt bătrână și bolnavă, îmi părăsesc foarte rar patul. Ușa casei rămâne mereu deschisă.

Sub zâmbet prindea contur rânjetul, însă în mine nu exista vreun simț treaz care să-l observe. Tăceam, năuc de bucurie, năuc de insolitul situației. Nici nu-mi trecea prin minte să mă întreb cum de trecuse o doamnă ca ea, atât de prevenitoare, atât de stilată, la pronumele singular doar pe distanța scurtă dintre pragul bibliotecii și cel al casei.

- Poate ai să-l întâlnești pe doctorul Pantazi, a reluat ea explicațiile. Uneori rămâne și el în bibliotecă, cu câte o carte; când îi cășună să mă aivă sub ochi un timp. Dar el citește mai mult literatură modernă, în biblioteca de la etajul întâi.

Și l-am întâlnit pe doctorul Pantazi chiar din prima zi când mi-am luat inima în dinți și m-am dus să citesc. *Măcar Hoffmann* -îmi spuneam; o ediție la cam șapte sute de pagini, legată în pânză cenușiu-gălbui-și *Poe*, două volume în pânză albă ca vela vechilor corăbii, cu supracopertă simplă, reușită. *Măcar Hoffmann și Poe!*, alungați din biblioteci de avalanșa măloasă a *literaturii sovietice* și sovietizate.

- Cât ai citit până-acuma? m-a întrebat doctorul, după ce s-a lămurit ce-i cu mine.

- Puțin, am recunoscut.

- Clasici?

- Nu, nu prea. De unde să-i fi luat?

- Ai citit dintr-astea, realismul ta-ta-ta-ta?

- Am citit ce se găsește.

M-a cântărit un răstimp, gândindu-se. Mi se părea că-i aud mintea țâcănind sub chica albită de ani ca angrenajele unui ceas cu arc.

- Dacă vrei un sfat -a spus în cele din urmă-, trebuie s-o iei de sus, de la cărțile adolescenței, să treci prin moderni și abia la urmă să te-ncumeți la *universali*.

- De la ultimul etaj?! am spus aproape speriat.

- Nu sunt decât două.

- Dar sunt... un vagon de cărți! am protestat pierit.

- Trei, trei vagoane, m-a corectat, liniștit. Dar nu trebuie să citești chiar tot; Că nu ți-ar ajunge nici trei vieți să le termini. Iei o carte din fiecare gen -ai să vezi-, aceea le cheamă pe celelalte care trebuiesc până îți faci sau îți fac ele suma, și nici nu-ți dai seama când ai trecut la alt gen, fără să numeri, fără să calculezi tu. Cititul temeinic e un ghem făcut din mai multe soiuri de ață care se deșiră singur. Tu numai ascultă-ți instinctual, chemarea.

Cu imina îndoită am urcat la ultimul nivel. Fleacuri: *Vinetou*, *Contele de...*, *Marchizul și...*, *Cavalerul...*, *Crimă la...* Moarte pe..., *Submarinul...*, *Hiperboloidul inginerului...*, *Nebuloasa din...*

Dar fiecare gen avea ceva numai al lui, mă trecea prin întâmplări, situații, stări pe care numai el le stăpânea, și putea să mi le deslușească folositor. Unele, ca *O Lume Dispărută*, a lui sir Arthur Conan Doyle, erau chiar *foarte* bine scrise și faptele, fie oricât de insolite, întâlneau armonios frumosul, mă edificau și pe planul inimii.

A urmat palierul intermediar: Cărțile aveau tot ce-mi puteam dori, mai puțin afectul, demnitatea și tăria omenescului din om. Le întâlneam uneori doar ca aluzie, de parcă omului începuse a-i fi rușine de structura lui spirituală. Devenise calculat, pragmatic, se înconjurase de legi ca de un zid, nedându-și seama că ceea ce îl apără îl și întemnițează, și-l revendică: Nu omul se slujea de legi, ci legile de om. Dar scriitura devenise mai liberă, esteticul își putea etala o gamă aproape infinită. Păcat că nu se mai adresa și sufletului!

Cât să-mi fi luat cele două paliere? Desigur ar trebui măsurat în ani. Poate chiar în decenii. Dar cine să mai numere bucățile în care am tot împărțit timpul? Ieri, când un tânăr a năvălit peste mine, în biblioteca de la parter și m-a privit ca pe o cunoștință de rang înalt:

(continuare în pag. 29)

care face ca mai multe situații, ființe, lucruri și diferite alte componente ale existenței fizice să se adune într-un loc, pentru a crea un anume eveniment"... Pe acest palier de experimentare, vom trăi, vom percepe și ne vom simți într-un mod cu totul și cu totul diferit! Ceea ce percepem va fi tot o "experiență", dar - de data aceasta - ea ne va stimula să percepem un alt nivel al realității noastre interioare. Vom simți bucurie - de cele mai multe ori. Vom trăi mirare, curiozitate și vom fi chemați către a ne întreba cine este țesătorul acestor evenimente care apar în viața noastră? Vom trăi sentimentul legăturii subtile dintre ființele umane, animale, obiecte, sentimentul conectării cu tot ce ne înconjoară și, prin acestea, vom avea experiențe... în care suntem chemați să simțim divinul în viața noastră de zi cu zi. El nu lipsește nici din experiențele nesemnificative, care continuă să coexiste cu noi și să ne însoțească, pe orice palier al experienței am fi. Dar, dacă în experiența nesemnificativă nu reușim să întrezărim "mâna lucrătoare" a Spiritului Divin, în experiența sincronică ea devine evidentă. Conexiunea noastră cu celalalte ființe devine evidentă. Acest gen de experiență ne oferă experiența bucuriei și a iubirii, pe care universul o repetă - apoi - tot mai mult, pentru a ne confirma "aceasta-i experiența ta".

(urmare din pag. 28)

- Sunteți domnul doctor Pantazi? -, am șovăit înainte de a-i răspunde. M-am uitat la portretul din perete și la figura mea, în oglindă: aceeași umeri înguști, barbișonul ascuțit cu mustața împungând în lături, albite, obrajii subțiri, pomeții reliefați, nasul o idee adus, chica rărită serios. Îi semănă leit. Pe manșeta îngălbenită de vreme scrie cu aldine: *Dr. Pantazi Ionionou*. Doar lavaliera și vesta la două rânduri îmi lipseau. Dar și doctorului Pantazi pe care l-am cunoscut eu i-au lipsit. O clipă m-am întrebat cine sunt. Apoi am privit floarea cu roșul acela imposibil la o vegetală, apărută cu câteva zile în urmă pe masa din bibliotecă și am surâs.. La câți ani o dată s-o fi deschizând o asemenea floare? În făptura tânărului începuse a-și face loc îndoiala. Desigur că mi-aș fi putut declina numele oarecare din certificatul de naștere, dar de ce să-l fi încurcat și mai mult pe bietul băiat? Se vedea bine că își adunase tot ce era curaj în el pentru acest pas temerar.

- Pantazi, am spus și i-am întins mâna.

Făstâcit, și-a șters mai întâi palma de pantaloni:

- Domnișoara a spus că s-ar putea să vă găsesc la etaj.

-Ei, o să ne întâlnim peste tot din când în când, o vreme. Cât ai citit până-acuma?

Calul nu i-a răspuns. Poate că săracul animal îi credea pe mahalagii ce îl tot chinuiau pe băiat spunându-i că la armată nu mai există cavalerie, că tancuri grele din fier aleargă acum pe câmpuri, iar dușmanul este atât de departe încât rar îl mai vezi pe cel ce îl omori. Ce tâmpenii! Cică nemții ar fi fost cei care au inventat așa ceva. Nebună nație! Cum să scoți tu frumusețe de cai și să îi înlocuiești cu buldozere și mai ales, cum să omori de așa de departe dușmanul? Cum să nu îl vezi dacă e dușman bun sau rău?

Peste colosul siderurgic o lumină roșiatică se ridică, în timp ce sirenele sunau lung. Băiatul privea. Un cal înalt și roșu se cambra în pădurea de hornuri. Muncitorii pitici au venit dincolo de gard să îl priponească de frâie cu apă pe uriașul nărăvaș, dar nu au reușit decât să îl enerveze mai tare. Armăsarul roșu a pocnit din copite făcând pădurea să tremure. Ulan era speriat, în orice moment ar fi putut să o rupă la fugă și să distrugă căruța. Băiatul încercă să îl liniștească și, ca precauție, l-a scăpat de căruța incomodă și l-a lăsat să facă trei pași în spate. El tremura lângă calul său. În orice moment gura armăsarului de foc i-ar fi putut înghiți așa cum părea să-i fi înghițit pe toți ceilalți Hussari și Ulani din lume. Muncitorii trăgeau cu frâiele lor de apă dezzechilibrând armăsarul, acesta căzu dărâmand unul din copacii de fum, dar se ridică mai furios. Băiatul încăleacă, pe ai lui îi va căuta mai încolo, într-un final armăsarul acela va trebui să se liniștească.

Calul măsură câmpul în pași mari, dar hussarul de foc părea să crească mereu în spate. Acum avea probabil deja două sute de metri... poate trei sau chiar un kilometru în înălțime.

Ulan era acoperit de spume. S-a prăbușit obosit pe malul unuia din cele trei râuri ce mărgineau teritoriul orașului și a așteptat ascuns de digul înalt. Armăsarul a tropăit toată noaptea, a alergat la galop dintr-o parte în alta a uzinei și a păscut ca pe o poiană orașul cu mahalaua hoților de fier vechi.

Băiatul a plâns cu fiecare scânteie înaltă aruncată de copitele nepotcovite, cu fiecare tunet și nechezătură. Dimineața armăsarul plecase din orașul distrus, probabil nu mai avea ce să pască între betoanele arse, în locul lui, ponei mici de foc mâncau pârloagele de pe dig.

Băiatul a încălecat, orașul nu mai era, s-a dus cu tot cu unitatea lui de care de luptă, cu uzina și cu mahalaua hoților, așa că el a plecat pe drumul cel gol spre județ.

La primele ore ale dimineții, într-o tăcere ca de după sfârșit, un Hussar înnegrit de atâta fum călărea țanțos ca la paradă o mârțoagă slabă și murdară. Îi întreba pe toți cei pe care îi întâlnea pe drum, cu gesturi ofițerești, dacă știu cumva unde și-ar putea găsi regimentul cu nume ciudat.

Cosmin RĂDOI

Adio, Jaruška

Douăzeci și ceva de ani s-au scurs prin venele astea, deja bătrâne înainte de vreme. Sunt pictor, sau, cel puțin, am fost odată... acum nu mai pun mâna pe pensulă iar creionul îmi tremură între degete, de parcă ar fi posedat și așa ține însăși Sfânta Cruce în mână, cu cap de grafit.

Dar poate că sunt posedat, poate că în mine domnește o legiune, sau poate mai multe, poate sunt unealta diavolului, precum creionul mai sus menționat...

Poate sunt posedat de minciună, dezamăgire, decepție, teamă, anxietate, în orice caz, nu am mai atins pânza de cel puțin trei sau patru ani, nu de când ea a plecat, nu de când i-am atins ultima dată pielea albă a spatelui sau rochia verde de mătase, cu flori de mac roșu precum buzele ei, ce atrăgea priviri și albine, precum un bazar de miere turcească...

Da, mi-o amintesc perfect încă, imaginea ei mi-e tipărită fix pe retină, precum în vechile tradiții păgâne rusești... doar că eu nu am murit, nu fizic, cel puțin, dar cale lungă nu mai este...

În camera întunecată, în patul bătrânei Parkova, corpul îmi este de plumb, corpul și toate organele din el, dar parcă inima îmi este și mai grea, strivindu-mi cutia toracică precum ciocanul unui execuționar sau o blestemată presă de măslina, legată cu funie de jur-împrejur.

Precum în cuibul unui vampir, lumina soarelui nu bate decât la picioarele patului, nu îndrăznește să înainteze mai mult, dar totuși, în semiîntuneric pot să văd o icoană veche, prăfuită, iar undeva mai jos, sub ea, o măsuță în stilul baroc, unsă din plin într-un strat gros de lac negru pe care stăteau părăsite câteva schițe din "Lumea Veche", planurile abandonate ale zburătorului sau arhitectului.

Mă așez la măsuță și văd fostul meu caiet de schițe, gros cam de două degete, îmbrăcat într-o piele fină iar pe a cărei copertă scrie, cu litere cusute în galben "pentru un elev ce își va depăși profesorul".

De-am fi știut rezultatul acestei iliade, până și animalul din care a fost făcută coperta caietului și-ar fi refuzat sacrificial.

Pe pereți așteptau picturi ale unor nume încă necunoscute, dar podeaua își dădea duhul cu fiecare atingere, în țipete tari și ascuțite, parcă venind dintr-un crematoriu secret, exact sub tălpile mele.

De lustra de deasupra mea, în stil ceh, ștearsă pe alocuri cu bronz, ar putea atârna cu ușurință douăzeci de kilograme de carne, mai mult decât sunt și mai mult decât am nevoie. Poate doar cu vechii clasici în buzunare, ce au scris în penița de aur așa cântări destul cât să rup funia de cânepă proaspătă... Hmm, ce miros, o plimb în jurul nasului de parcă ar fi mâna unei femei de sânge albastru, sau specialitatea casei la "Royale", cu pește sărat din Marea Nordului și roșii pitice cam cât două degete mari...

O miros și nu mă pot gândi decât la câmpiile întinse cu iarbă verde, moale la atingere precum gâtul celei mai iubite dintre iubite și dulce precum cel mai dulce dintre vinuri.

Până la urmă, de trădare nici nu poate fi vorba, cum un om nu-și poate trăda propria persoană și nici nu-și poate trăda instinctele sau așteptările.

Este, în cel mai grotesc caz, împlinirea unui vis din copilărie, acela de a-ți deveni propria păpușă de porțelan, agățată de o funie proaspătă de cânepă, sau, poate, o coardă subțire de pian....

desene de Carmen Racoviță

Marina POPESCU

cântec de iubire

Să-ți lași sufletul să se piardă în muzică
așa cum câte o ființă singuratică
rătăcește seara prin ploaie,
pe străduțe înguste cu case vechi.
Să simți fiecare strop de ploaie
ce mai topește câte un fir de nisip
de pe sufletul tău trist.
Să te închizi într-o vioară
ce nicicând nu-și încetează cântecul,
să-ți lași privirea să se-apele
pe clapele unui pian lucios ca o oglindă,
iar simfonia ochilor tăi
să se audă pentru totdeauna.
Să simți iubirea cum dansează
cu sufletul tău un tango,
în ploaia ce-a topit și ultimul fir de nisip.
Și-apoi să simți cum TU
ai devenit un cântec de iubire,
pentru eternitate...

sfârșit de iunie gri

Imagini și obsesii și cuvinte
în joc de dor, de ploaie și de plâns.
Copaci fragili cu frunzele de sticlă
care promit fisuri definitive
la primul glas de vânt.
Betonul ud respiră aer vechi,
păcate vechi, iubiri vechi, gânduri vechi
pe care sufletele-nchise-n cuburi gri
le țin captive.
Un strop, doi stropi.
O picătură, două picături.
Un milion de stropi,
două milioane de picături.
Adun în palme cât de multe pot
și le arunc pe ochii oboșiți,
pe ochii prăfuiți,
pe ochii ce aruncă o privire gri
de la balconul gri
al blocului cel gri.
Cerul, deasupra, e tot gri.

preotul cuvintelor

Plouă cu rime.
Cuvinte cad din copaci
și se aștern cumiți
pe asfaltul umezit de ploaie.
Literale se topesc
și îngrașă pământul aspru
cu seva înțeleșului lor adânc.
Într-un vârf de spin,
ca într-o lance medievală,
a căzut o silabă rănită.

Sângerândă, cu puterile sfârșite,
abia se ridică să-și urmeze suratele.
Doar tu, poetule, calci nepăsător
pe acest asfalt plouat, de toamnă,
în căutarea unor frunze
ruginii sau gălbui
care să trezească în tine
inspirația divină.
Urmele pașilor tăi
se hrănesc cu sufletul pierdut
al cuvintelor moarte,
pieritoare ca frunzele
în octombrie mohorât.
Tu le ești preot,
tu le ești duhovnic,
așa că lasă-le să-ți mărturisească
și ultima lor taină;
apoi ia-le cu grijă
și îngroapă-le adânc în file de carte,
spunând pentru ele
o ultimă rugăciune.

către tine vin

Călcând pe cioburi, mă îndrept spre tine.
Pe drumul ăsta eu vin,
cu părul rupt de furtuni
și cu ochii împietriți de frigul zăpezilor
ce mi-au troienit calea.
E-un ultim semn pe care ți-l arăt,
o ultimă speranță pe care o mai am.
Ai să-mi aduci și azi durerea
și ca pe-o jefă-a nepăsării tale
ai s-o azvârli în fața mea?
Eu cred că da.
Și totuși, către tine vin.

concertul Marelui Artist

Pe strunele viorii
aleargă moartea;
arcuș subțire, negru
și-aproape nevăzut
în mâna iscusită
a Marelui Artist.
Corzile tremură
din ce în ce mai violent,
scârțâie, pleznesc.
Cu toate însă se supun,
una nu plânge.
O nouă fugă îndrăcită
le readuce la viață
pentru câteva clipe
și iar se rup, ca să învie iară.
Ritmul e nebunesc de-a dreptul.
Sar scânteii.
Vioara arde.
Artistul însuși a murit.
Misterul se dezleagă
Printr-un nou mister.

POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE "NODURI ȘI SEMNE"
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Simona APOSTOL

Urobores

Șarpele a ieșit din grotă.
Nu e prima dată,
nu e ultima.
Soarele s-a înecat în ochiul lui.
E acolo, sub iarbă
nu e
E acolo, sub piatră
nu e

Șarpele s-a târât spre mâine.
Nu știe cum miros florile,
Știe gândul lui Dumnezeu.
Aerul i-a plesnit limba
E aici, în pântecul omului
nu e
E aici, în sângele virginei
nu e

Închide ochii!
Doar așa îți văd
șarpele din ei.
Gândește!
Doar așa
mă ghidează
șarpele
din mine!

Sanda GURIȚĂ

Poem 1

Când noaptea mănâncă
Din trupuri
Zac cu sufletul spânzurat
În degete.
Nu mai văd decât
Atingerea,
Nu mai simt decât disperarea gestului
Aninat
De frica de a te pierde,
De o frică abjectă,
Care mi se încurcă
În plete,
În gest,
În mirosul acela al tău
De bărbat,
De pământ
Senzual
Greu
Ca o altă moarte

Elena MLĂDINOIU

Dunărea

Fluviul a lăsat la mal două trupuri albastre
Ar fi putut răsări multe doruri din ele
Erau - vi s-a spus - trupurile noastre
Iar oamenii buni încercau să le spele.

Și-n orașul cu becuri și arborii rari
Eram la fel îmbrăcați și purtam ochelari
Noaptea - ucigașa culorii - ne soarbe
Suntem doar martorii unei lumi oarbe.

Eugenia MIHAI

Căutarea umbrelor

anii se scurgeau asemeni scâncetului florii
din toate părțile te așteptam să apari
ploua
era toamnă
seri lungi de octombrie fără tine
ningea
lupii urlau blestemat în nopțile stranii
fulgii mă înghețau într-un cătun părăsit
departe de lume și îngrozitor de departe de
tine
în liniștea moartă fără pic de rază de iubire
doar pașii tăi se auzeau plângând zăpada
alergam la ușă
deschideam:
nu era decât un întuneric dens
...și o umbră care căuta o altă umbră...

Daniela CRĂIȚĂ

Gând 1

Vând suflete decapitate
în dimineți rozii
pașii mi-i număr în șoapte
iar Dumnezeu îmi vinde lacrimi
în zi de sărbătoare.

Marius ISTRATE

Pat străin

Fără să vreau
La 5 dimineața în camera ta:
Doar o umbră a liniilor nopții.
Fără să știu
Cine sunt sub influența gravitației,(?)
Transpirat și pregătit
Pentru un colocviu asupra tinereții.(!)
Vreme favorabilă
În ritmul respirației tale.
Sânii tăi au devenit alții;
Părul tău are aroma oboselii...
Fără să vreau îmi place aici, e cald;
Ceasul bate confortabil.
Fără să știu ce umbră are timpul nostru,
Un nume ciudat: împreună la 5.

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

26 iunie 2009 (a citit Laurențiu Pascal - poezie)

POEME STRĂDUITE

„Căscam / bicicleta avea trei roți / și mama mai bătrână cu trei / frunze / uitase cu vergeaua prin palmă / căscam / cu mâna de cerneală / și buchia în gât / și gândul la maidane / căscam / cu noaptea mult mai lungă / aveam sărutul / pe o mână de femeie...” (Laurențiu Pascal – Ramura din ramură)

Ne-am întâlnit din nou, vineri 26, în cămăruța cenaclului Noduri și Semne, de astă dată ceva mai devreme de ora 6. Am corectat noul număr al revistei „Boema”, am băut un pahar de apă, am mai vorbit despre una alta, și despre poezie. Poeziile lui Laurențiu Pascal, 7 la număr, învelite într-o copertă tare emoționantă și tare frumoasă – cum a remarcat, de altfel, și Monica Harhas. După lecturare și alte câteva minute de meditație, Radu Vartolomeu spune că poezia lui Laurențiu tocmai ce a făcut un pas în spate. Asta pentru că, în loc să scrie așa cum simte, Laurențiu prelucrează și iar prelucrează textul până când din el rămân niște formulări întortocheate și reci. Dimitrie Lupu îi dă dreptate antevorbitorului – poezia lui Laurențiu se pierde în pix (sau, altfel spus, textele lui sunt scrise inteligent, dar fără simțire). Totuși, Miti găsește și fărâme de poezie în cele 7 texte lecturate - Laurențiu ar trebui să nu mai îngrămădească, să nu mai concentreze mai multe trăiri la un loc, altfel ele își vor pierde din forță. Stela Iorga e de părere că poezia lui Laurențiu este poezie de intenție, din cauza unor sintagme care detensionează textul liric. De asemenea, textele lui sunt reușite doar parțial, din cauza lipsei de adâncime a mesajului și a stângăciei formulării acestuia – poemele lui Laurențiu par străduite și artificioase și livrești. Pentru a încheia, voi aminti și de Cristina Dobreanu (ea va citi astăzi, 3 iulie, la ora 18:00 fix) care spune că Laurențiu nu se dezmințe și scrie exact ca Laurențiu – pompos și forțat. Eu sunt de părere că „alumecare” este un cuvânt greșit fain de către Laurențiu Pascal.

A consemnat: Alexandru MARIA

03 iulie 2009 (a citit Cristina Dobreanu - proză)

DESPRE DEDUBLARE

„O muscă lipăie în urma de căldură de pe geam, căci Jo, soarele e tot acolo pentru ea și s-ar îneca în baia de lumină, de aia umblă bezmetică și bâzâie asurzitor, mai că ai plesni-o, Jo, mama ei de muscă și mama lui de soare, așa ai spune, Jo” (Cristina Dobreanu - Tribut lui Jo).

Zi frumoasă pe 3 iulie, în sediul cenaclului Noduri și semne - nici prea cald, nici altfel, nici zgomot, nici liniște, nici proză și nici poezie. Așa cum ne spusese Cristina Dobreanu atunci când și-a anunțat lectura - un text nici prea mare, nici prea mic, cu o ritmică bine dozată, un Jo care apare și reapare la tot pasul și, nu în ultimul rând, o temă îmbrăcată foarte frumos în cuvinte și trăiri din cele mai simple și mai personale. Stela Iorga ne spune că textul prezentat ia forma unei proze romantice lirice, de interogație personală și chiar existențială. Sub aspect stilistic, textul ar trebui simplificat - poate prin reducerea numărului de metafore, dar și al ideilor secundare ce apar în text. Cu alte cuvinte, patosul ar trebui temperat și expresia lirică mai lapidară. Dimitrie Lupu spune că de fapt textul e poezie cap-coadă. Ritmica este una concentrică, în care fiecare propoziție își face loc în cealaltă, neschimbând nimic din sonoritate. Deși tributul îi este adus unui anume Jo (sau Eu), repetarea acestui nume destramă însemnătatea acestuia. Totuși, prin acest procedeu, textul capătă o notă personală și astfel devine mult mai credibil în ochii cititorului – e ca un strigăt brut și nediluat. În sfârșit, tema este un a reîntregirii celulei primare și este expirată cu o simplitate și putere năucitoare. Anca Șerban-Gaiu e de părere că această proză sau poezie e cel mai bun text al Cristinei Dobreanu, părere care este împărțită și cu alți colegi de cenaclu. Totuși, finalul acestuia are o idee mai puțină înălțime decât restul textului. Din păcate, autografe nu se împart la Noduri și Semne, așa cum nici nu se aplaudă. Nicoleta Onofrei, scumpă la vorbă ca întotdeauna, pune punctul pe i și spune că textul acesta, atent scris, este unul despre dedublarea în celălalt. Cu alte cuvinte, ale Cristinei Dobreanu: „cu tine oi începe, cu tine din mine, deci tot cu mine”. Eu cred că, deși textul este foarte cursiv, autoarea ar trebui să fie mai atentă la unele formulări pentru a evita locuri fie deja bătătorite (cum este și cazul folosirii de acest nume Jo, care apare în mod enervant peste tot), fie explicații prea puțin literare (cum ar fi exemplul citat puțin mai sus).

A consemnat: Alexandru MARIA

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

17 iulie 2009 (a citit Nicoleta Onofrei - proză)

HAIDEM LA SCRIS!

Lume multă vineri, 17 iulie, la întâlnirea săptămânală a cenaclului „Noduri și Semne” - ne-am adunat mai vechi și mai noi (mai bătrâni și mai tineri) să degustăm proza scurtă și foarte scurtă a Nicoletei Onofrei.

„Pe dracu’! Pe dracu’! Ce dracu’ e de înțeles aici! Poate doar că am pronunțat de 3 ori cuvântul „dracu” și mi s-a făcut frică și deja îmi imaginez cum stă în spatele meu și intră voios în mine. Și mă încălzesc și mai tare, până îngheț”.

După o scurtă pauză, Radu Vartolomei spune că titlurile sunt bine alese, dar că textele se împiedică în ele însele - nici nu știe ce ar trebui să taie și ce să păstreze. Simona Vartolomei spune, în schimb, că textele par pur și simplu ca fiind scrise de niște copii. Stela Iorga precizează că Nicoleta Onofrei se află încă pe un teritoriu nedefinit, din punct de vedere artistic. Astfel, textele sunt undeva între jurnal și poezie, dar nu depășesc senzația brută înspre estetic. Dimitrie Lupu nu este de acord și spune că toate prozele scurte din această seară sunt bine scrise, tocmai pentru faptul că sunt scrise direct și simplu - proza Nicoletei Onofrei este vie și aproape palpabilă tocmai datorită prezentării lipsit de giumbușlucuri stilistice. Totuși, remarcă unele jocuri de cuvinte, care cad foarte bine și la locul lor. Ionică Avram zice că textele sunt interesante, atmosfera este pe alocuri alertă, pe alocuri liniștită, în ambele cazuri fără lipsuri (de idee, de stil, de etc.) prea mari. Laurențiu Pascal e de părere că textele prezentate sunt respirația interioară a unui, printre altele spun eu, om, ceea ce s-a lecturat fiind meditații care șchioapătă din dorința autoarei de a explica inutil. Ion Zimbru ne-a vizitat și el. După un mic preludiu asupra rostului scrisului, dar și al cititului (în cafea, în stele, în zadar, în cărți), a fost de acord cu unii antevorbitori, dar și cu ceilalți. După el, proza foarte scurtă a Nicoletei Onofrei ar putea și ar trebui să fie și mai scurtă (și se referă aici la defrișarea repezelilor stilistice, de idee, gramaticale) pentru ca, atunci când este citită, să repare ziua cititorului. El unul a fost bucuros că a venit în seara aceea la cenaclu. Și atât de mult s-a bucurat încât astăzi, 24 iulie ora 16 fix, ne va citi câteva poeme cu sau despre o Mărie.

A consemnat: Alexandru MARIA

24 iulie 2009 (a citit Ion Zimbru - poezie)

POEMELE FĂRĂ MARIA (genuflexiuni)

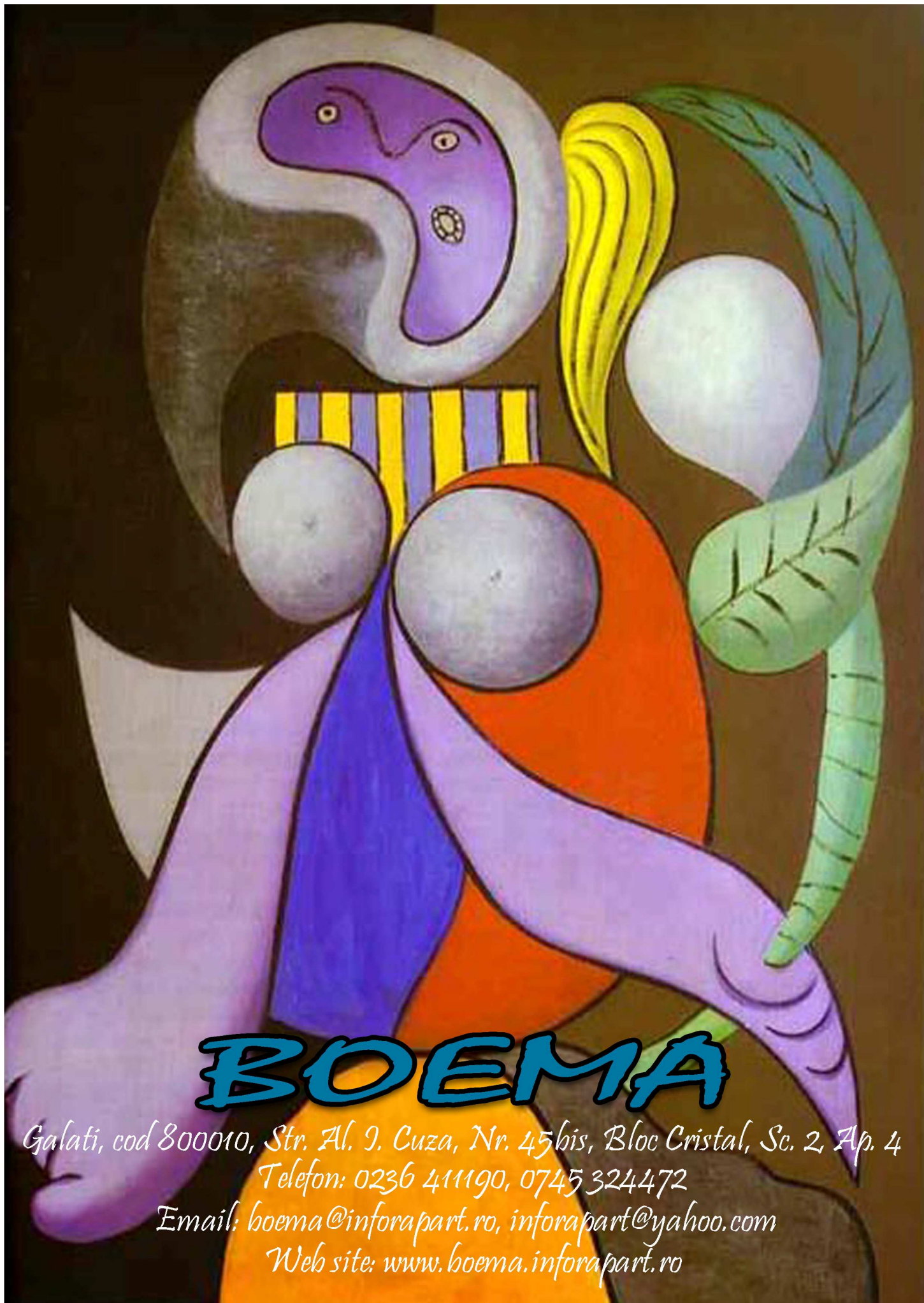
Pe 24 iulie a citit Ion Zimbru, mai vechi și binecunoscut membru de-al cenaclului. Lectura a fost una mai mult jucăușă - 3 texte simpatice ca niște bibelouri, aducând în discuție teme destul de serioase. Primul care a vorbit a fost Ionică Avram, care a remarcat că la Ion Zimbru sarcasmul, umorul și drama fac, totuși, casă bună sub același acoperiș (a se citi „poem cu temă serioasă”). De asemenea, a mai zis că - în cuvinte simple - Zimbru reușește să cuprindă o atmosferă și un specific al lumii copilăriei, deși în unele locuri ar fi trebuit să se mai oprească puțin din scris (unele versuri ba detensionează textul, unele cuvinte sunt în plus). Cristina Dobreanu nu a văzut transfigurare în unele texte lecturate, mai toate (două poeme din trei) i s-au părut a fi scrise doar de amorul scrierii (poezia este doar la suprafață, amorul scrierii devenind un omor al acesteia), găsim în schimb câteva versuri expresive. Stela Iorga este obișnuită cu stilul lui Ion Zimbru. Astfel, versificația și intenția sunt bune, dar expresia lirică este plăpândă, iar temele și subiectul dezbătut nu se ridică la nivelul așteptărilor. Victor Cilincă a observat că ludicul strică emoția poemelor citite, dar că ele se pot dovedi - totuși - niște experiențe utile. Totuși, paharul e pe jumătate plin, așa că ne-a mai spus că 2 strofe sunt de ajuns la Zimbru pentru a nu transforma cenaclu într-o sală de sport. *„stau la capătul celălalt al mortului; / la picioare nu mai este nici un loc în plus, / fiindcă toată lumea vrea să-l vadă / și să-l plângă de jos în sus. // aprind o lumânare din mormanul de lumânări / care așteaptă durerea să vină / și mă întreb și mă mir: / doamne, câtă lumină!”* (Ion Zimbru – Playback)

A consemnat: Alexandru MARIA

desen de Carmen Racoviță

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0236 411190, 0745 324472

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro